

Vrije School Amersfoort

Schoolgids  
Vrije School Amersfoort



Worden  
wie je bent



## Inhoudsopgave

|   |     |
|---|-----|
| Bereikbaarheid                                      | 7   |
| 1. Onze School                                      | 8   |
| 2. Het onderwijs op hoofdlijnen                     | 18  |
| 3. Hoe we de ontwikkeling van leerlingen volgen     | 48  |
| 4. Aanmeldprocedure nieuwe leerlingen               | 66  |
| 5. Aansluiting op het voortgezet onderwijs          | 76  |
| 6. Communicatie met ouders                          | 82  |
| 7. Veiligheid en medisch beleid                     | 90  |
| 8. Structuur en organisatie Vrije School Amersfoort | 98  |
| 9. Ouderparticipatie                                | 104 |
| 10. Schoolregels en afspraken                       | 110 |
| 11. Financiën                                       | 124 |
| 12. Kinderdagverblijf en buitenschoolse opvang      | 132 |



Samen geven we kleur  
aan de wereld

## Voorwoord

Beste ouders en geïnteresseerden,

Hartelijk welkom bij Vrije School Amersfoort!  
U heeft al een of meer kinderen aan onze school toevertrouwd, of u bent zich aan het oriënteren op een goede, fijne school voor uw kind. In deze schoolgids vindt u alle relevante informatie over onze Vrije School Amersfoort.

U kunt lezen hoe wij het onderwijs op onze school vormgeven en wat wij daarbij belangrijk vinden. Ook vertellen we hoe we de kinderen volgen in hun ontwikkeling en hoe wij daarover met u als ouders communiceren. Daarnaast leest u hoe de schoolorganisatie in elkaar zit en vindt u praktische informatie over schoolvakanties, schoolafspraken, ouderparticipatie en het dagelijkse reilen en zeilen van de school. De schoolgids is daarmee ook een naslagwerk voor ouders tijdens het schooljaar. De schoolgids is ook te vinden op de website van Vrije School Amersfoort: [www.vrijeschoolamersfoort.nl](http://www.vrijeschoolamersfoort.nl)

Heeft u nog vragen? Neem gerust contact met ons op.

Met vriendelijke groet,

Het team van de Vrije School Amersfoort

## Grondsteenspreuk Vrije School Amersfoort

Op 18 april 1993 is de grondsteen van onze school gelegd.  
Daarbij is de onderstaande grondsteenspreuk ingesloten.

Uit vele richtingen komen wij samen  
op dit kruispunt van wegen  
onder Michaëls teken.

Samenwerkend willen wij kinderen helpen  
hun aardeweg te vinden,  
zich te ontplooien tot vrije mensen:  
door het lichtende denken,  
in het stromende voelen,  
vanuit de kracht van de wil.

Zo moge de geestwereld  
ons levende impulsen schenken,  
zodat wij kunnen voortbouwen  
helend werkend in Christus' naam  
op de hier voltrokken daad.

## Bereikbaarheid:

### Vrije School Amersfoort

Roméostraat 74

3816 SE Amersfoort

Telefoon: 033 - 4727622

E-mail: [info@urijeschoolamersfoort.nl](mailto:info@urijeschoolamersfoort.nl)

Website: [www.urijeschoolamersfoort.nl](http://www.urijeschoolamersfoort.nl)

Absentie van een leerling wegens ziekte of andere afwezigheid moet **iedere dag** gemeld worden tussen 08.00-08.30 uur via Parro.

De administratie is bereikbaar op 033 - 4727622 en [info@urijeschoolamersfoort.nl](mailto:info@urijeschoolamersfoort.nl) op schooldagen van 08.30-15.00 uur.

# Hoofdstuk 1: Onze School





We beleven, observeren  
en bestuderen de natuur

# 1. Onze School

## 1.1 Over Vrije School Amersfoort

Vrije School Amersfoort is een algemeen bijzondere basisschool met een antroposofische grondslag. De school heeft een regionale functie en is gevestigd in de Amersfoortse wijk Schuilenburg, een woonwijk uit de jaren zestig. Onze school heeft 414 leerlingen (aantal dd. 1 februari 2025) en groeit gestaag. Er zijn zes kleuterklassen (groep 1 en 2) en elf onderbouwklassen klas 1 tot en met klas 6 (groep 3 tot en met 8). We maken ieder jaar voor de derde klassen gebruik van een dependance in Kindcentrum 't Scala, aan de Ariaweg.

Achter het hoofdgebouw van de school is een 'groen schoolplein' aangelegd, met natuurlijke speelaanleidingen. In de pauze kunnen de kinderen ook spelen op het grasveld achter de school. In het schoolgebouw is een kinderdagverblijf en buitenschoolse opvang (BSO) gehuisvest: Kindcentrum Panta Paideia. Zij bieden opvang voor kinderen van 0 tot 13 jaar. Daarnaast is er een nauwe samenwerking met BSO Partou. Zij zijn gehuisvest in Kindcentrum 't Scala, waar ook de dependance in zit. Onze leerlingen gaan daarnaast naar andere BSO's zoals Panta Rhei Vrijland en BSO de Levensboom.

## 1.2 Waar komt de naam 'vrijeschool' vandaan?

Het woord 'vrije' in vrijeschool verwijst naar het doel om kinderen te stimuleren zich te ontwikkelen tot vrije mensen die kritisch zijn en die bewust en zelfstandig keuzes kunnen maken voor zichzelf en de wereld. Veel mensen denken dat de naam vrijeschool duidt op 'vrij onderwijs', waarbij leerlingen een vrije keuze in lesstof of een vrij dagprogramma hebben. Of waarbij ze kunnen doen waar ze zelf aan toe zijn of waar ze zin in hebben. Maar dit is zeker niet het geval. Het 'vrije' in de vrijeschool is enerzijds terug te voeren op de historie; de eerste vrijescholen werden opgericht zonder staatssteun, dus vrij van overheidsbemoeienis. Tegenwoordig is dat in Nederland vrijwel niet meer het geval. Net als alle andere (algemeen bijzondere) basisscholen, leggen de vrijescholen verantwoording af aan de Inspectie van het Onderwijs.

## 1.3 Over de vrijeschoolpedagogiek

De vrijeschool werkt in haar onderwijs vanuit de achtergrond en uitgangspunten zoals die door Rudolf Steiner zijn neergelegd in de antroposofie. De vrijeschoolpedagogiek gaat er vanuit dat uiterlijke en innerlijke groeiprocessen volgens een vast ritme plaatsvinden. Leren dient de leerling de ruimte te geven voor originaliteit en een eigen inbreng.

De vrijeschool staat voor het aanbieden van lesstof die dicht bij de natuur en het leven staat. De leerlingen kunnen vanuit de eigen beleving en ervaring de lesstof verwerken.

Het leerstofaanbod is ontwikkelingsgericht en sluit aan bij de ritmische uiterlijke en innerlijke groeiprocessen die voor kinderen in het algemeen gelden. Het onderwijs stemmen we af op de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften die we bij de kinderen zien. Deze behoeften ontstaan op basis van capaciteiten, vaardigheden, het temperament en de constitutie van het kind.

Naast het periodeonderwijs is er werk- en oefenmateriaal uit lesmethodes. In beide onderwijsvormen krijgen de leerlingen opdrachten die zij op hun eigen manier of op eigen niveau kunnen uitwerken. Het leren is een zelfstandig proces maar wordt versterkt door samen te werken. Door veel te doen – schrijven, tekenen, bewegen, spelen, schilderen, spreken – wordt het leren gestimuleerd. Binnen school hebben we een zorgstructuur opgezet, onder andere voor kinderen die meer instructie nodig hebben, of anderszins behoefte hebben aan extra ondersteuning. Voor meer informatie zie hoofdstuk 3.

#### 1.4 Waar staan wij voor?

Vrije School Amersfoort staat voor kwalitatief goed vrijeschoolonderwijs. We zijn in verbinding met de leerlingen, met de ouders, met het team en met de andere vrijescholen binnen de stichting. Als onderdeel van de Stichting Ithaka kiezen we samen koers en behouden onze eigen identiteit. We ontwikkelen en borgen kennis en kwaliteit van ons onderwijs. *Samen in ontwikkeling voor een betere wereld!*

“Samenwerken als een spreekwenzwerm”, dat is het beeld dat de stichting Vrijescholen Ithaka weergeeft. We zetten ons gezamenlijk in om een duurzame, professionele leergemeenschap te vormen. Medewerkers voelen zich uitgedaagd om hedendaags vrijeschoolonderwijs te geven en te ontwikkelen in relatie met de wereld. Duurzaamheid, zelfontwikkeling, inclusie en wederkerigheid vinden we belangrijke thema's. In ontmoetingen en dialoog delen en ontwikkelen we kennis en bepalen we koers. We bevorderen kwaliteit van onderwijs geïnspireerd vanuit het antroposofisch mensbeeld en maken gebruik van wetenschappelijke inzichten. Wij werken met een open blik, ontvankelijke houding en warm hart.

Het is onze missie om kinderen te stimuleren in hun ontwikkeling tot evenwichtige, zelfstandige mensen in de tijd van nu. Beweeglijkheid in het denken, een warme en rijke gevoelswereld, vitaliteit en doelgerichtheid in het handelen zijn daarbij kernbegrippen. Wij willen antwoord geven op de ontwikkelingsvraag van elk kind.

Graag bieden wij de kinderen de ruimte om zich breed te oriënteren in contact met de wereld van nu. Wij willen hen ondersteunen zichzelf en hun talenten te ontwikkelen, met respect voor de ander en de omgeving. Daarbij helpen wij hen op een gezonde manier te werken aan hun basisvaardigheden op cognitief, fysiek, emotioneel en sociaal vlak. En stimuleren wij hun eigen probleemoplossend vermogen. Alles is erop gericht de kinderen een goede basis te geven om met eigen inzichten, talenten en vaardigheden volwaardig mee te doen in de samenleving. Na samenleving Burgerschapsonderwijs is hier een logisch gevolg van en expliciet verweven in ons onderwijs.

Onze school staat open voor alle leerlingen. In ons onderwijs is de vrijeschoolpedagogiek leidend, binnen de wettelijke en kwaliteitskaders die aan het onderwijs worden gesteld.

#### 1.5 Worden wie je bent

Ons motto is: 'Worden wie je bent'. Dit betekent dat ieder kind de mogelijkheid krijgt om de eigen talenten te ontwikkelen en te benutten, met aandacht voor eigenheid en persoonlijke leerstijl. Centraal staat steeds de vraag: wat heeft dit kind in deze situatie nodig om zich cognitief, fysiek en sociaal-emotioneel te kunnen ontwikkelen?

Daarbij werken wij vanuit de volgende uitgangspunten:

- Wij werken vanuit het antroposofische mensbeeld.
- We hebben elk een eigen voorgeschiedenis en brengen onze eigen kwaliteiten en uitdagingen mee.
- Een holistisch, positief en ontwikkelingsgericht mensbeeld.
- De mens wil vanuit zijn eigenheid bijdragen aan het grotere geheel.
- Leven vanuit vertrouwen en de wijsheid van de gebeurtenissen.
- Wij hebben oog voor het individuele kind en zijn/haar omgeving.
- In ons onderwijs richten wij ons op hoofd, hart en handen.
- Op onze school heerst een professionele cultuur. Professionaliteit zien wij als een evenwichtig geheel van vakinhoudelijke kennis, kunde (handelen) en persoonlijke betrokkenheid.

## 1.6 Onze visie

Het onderwijs op een vrijeschool is bedoeld als ontwikkelingsmiddel. Onderwijs stimuleert de vorming van de persoonlijkheid en de cognitieve ontwikkeling van het kind. De leerkracht biedt onderwerpen zo aan, dat ze aansluiten bij de ontwikkelingsfase – en daarmee bij de behoeften – van het kind. Onderwijzen is geen emmer vullen, maar een vuur ontsteken. Warm enthousiasme ontstaat bij de leerkracht die zichzelf blijft ontwikkelen en voor de uitdaging staat om binnen de vrijeschoolpedagogiek een eigen visie op onderwijs te realiseren. Dat enthousiasme is aanstekelijk voor de kinderen; zij voelen zich daardoor gestimuleerd om belangstellend en onderzoekend in de wereld te staan.

Volgens onze visie draagt ieder mens eigen ontwikkelingsmogelijkheden in zich. Wij zien onderwijzen ook als opvoeden. Waarbij we samen met de ouders om het kind heen staan. Onderwijs gaat verder dan alleen goed leren lezen of rekenen. Onderwijs staat ook in dienst van de persoonlijkheidsvorming, zowel individueel als in relatie tot de sociale gemeenschap. Dat vraagt om onderwijs dat verbreedt en de ontwikkeling van een vrije persoonlijkheid aanmoedigt in cognitieve vaardigheden, inventiviteit, originaliteit en creativiteit.

Deze visie vertaalt zich naar de volgende uitgangspunten voor het onderwijs:

- Kinderen begeleiden betekent ze in hun wegen zien en ontmoeten.
- Er is samenhang, evenwicht en bezinning te beleven in alle leerprocessen.
- Ouders en leerkrachten werken samen aan de ontwikkeling van het kind.
- De school is een lerende organisatie; opvoeden is ook 'zelf-opvoeden' (we blijven zelf ook leren en ontwikkelen), zowel individueel als in organisatieverband.

## 1.7 Onze leerkrachten

De antroposofische grondslag voor het lesgeven ligt voor onze leerkrachten in het begrip voor het wegen van het kind en hoe dat zich ontwikkelt. Kinderen op de basisschool leren vooral vanuit inspiratie, waarbij kleuters vooral vanuit nabootsing leren. Dat vraagt van de leerkrachten dat zij zich enthousiast en levendig met de lesstof en de gewoontes verbinden, zodat het kind kan volgen. Want kinderen op de basisschool hebben niet alleen onze logica nodig, maar ook onze liefdevolle benadering van zowel de lesstof als henzelf. De leerstof is een middel waaraan het kind zich kan ontwikkelen om goed voorbereid de wereld tegemoet te treden.



Bij het lesgeven beweegt de leerkracht zich tussen een vaste structuur (curriculum) en vrije ruimte voor eigen initiatief. Zij/hij zorgt ervoor dat er momenten zijn van in- en uitademing, zowel bij de opbouw van de les, als bij de dag, de week, de periode en het schooljaar. Zo zijn er momenten van inspanning en ontspanning, van opnemen en uitwerken, van ingetogen en uitbundig handelen.

Onze leerkrachten hechten grote waarde aan:

- deskundigheid;
- oog hebben voor het individu;
- een open houding;
- wederzijds respect;
- een goede relatie waarin het kind zich gekend weet;
- zelfstandigheid;
- eigen verantwoordelijkheid;
- kritische zin;
- reflecterend vermogen en samenwerking.

Dit resulteert in:

- interactief lesgeven: de leerlingen betrekken bij het onderwijs;
- onderwijs op maat geven: differentiëren;
- gevarieerde werkvormen hanteren;
- goede instructie verzorgen;
- kinderen zelfstandig en samen laten werken.

Lees voor meer informatie over de achtergrond van het vrijeschoolonderwijs de bijlage in deze schoolgids.

# Wij willen de leerlingen ondersteunen om zichzelf en hun talenten te ontwikkelen, met respect voor de ander en de omgeving.

# Hoofdstuk 2: Het onderwijs op hoofdlijnen





Jonge kinderen ontdekken al spelend de wereld om zich heen

## 2. Het onderwijs op hoofdlijnen

### 2.1 De kleuters

De kleuterklassen op onze school bestaan uit gemengde leeftijdsgroepen van 4-, 5- en 6-jarigen. Elke kleuterklas heeft maximaal 26 leerlingen tot 30 tegen het einde van het schooljaar. Hier kunnen we in incidentele gevallen van afwijken. De kinderen blijven in principe hun hele kleutertijd bij dezelfde leerkracht, die hun ontwikkeling van 4 tot en met 6 jaar kan volgen en begeleiden. Oudere en jongere kleuters zitten bij elkaar in één klas, wat veel mogelijkheden biedt voor de sociale ontwikkeling. Wij verwachten dat kinderen die op school starten, zindelijk zijn. Meer informatie hierover kunt u lezen op pagina 72 paragraaf 4.4 van deze gids.

Jonge kinderen ontdekken al spelend de wereld om zich heen. In de kleuterklas krijgen zij volop de gelegenheid om door nabootsing en fantasie hun spel te ontwikkelen. Dit spel vormt de basis voor een gezonde taal- en denkontwikkeling en het stimuleert de motorische en zintuiglijke ontwikkeling van het kind.

Kleuters leven met overgave in de hen omringende wereld, zij identificeren zich ermee en bootsen na. Daarnaast hebben zij een natuurlijke behoefte aan ritme en herhaling in samenhang met de ritmische levensprocessen. Een kleuter wil de dingen altijd opnieuw beleven: nog eens dat sprookje horen, nog eens dat liedje zingen, nog eens dat dansje doen. Dit geeft houvast aan het kind en versterkt het gevoel van veiligheid en geborgenheid. Dat vinden we van groot belang voor een goede ontwikkeling. Verder beleven kleuters de wereld door lichamelijke activiteit: ze spelen, bewegen, doen. Vanaf 4 tot en met 6 jaar wordt het spel geleid door de scheppende fantasie. Deze drie aspecten – nabootsen, ritme & herhaling en scheppende fantasie – staan centraal in het aanbod van ervarings- en ontwikkelingsstof in de kleuterklassen.

De leerkracht zorgt voor een rijke, uitnodigende en veilige omgeving. Een omgeving die het kind uitdaagt om met eenvoudige, natuurlijke materialen zelf te experimenteren, te ontdekken en te leren. In het ochtendspel krijgen de kinderen een gevarieerd en fantasievol lesstofaanbod. De kleuterleerkracht gebruikt een rijke taal, op een vanzelfsprekende manier, met woorden en zegswijzen waarmee de kinderen hun woordenschat kunnen uitbreiden.

### 2.1.1 Ritme en herhaling

De dagen in de kleuterklas verlopen voorspelbaar en geordend. Iedere klas heeft zijn eigen ritme en volgorde van activiteiten op de verschillende dagen. Door herhaling en het opbouwen van goede gewoontes weten de kinderen waar ze aan toe zijn. Hierdoor voelen zij zich veilig en geborgen in de groep.

Ook speciale momenten hebben hun eigen rituelen. Zo krijgt het kind bij een verjaardag een kroon en wordt er een speciaal verhaal verteld. De rituelen kunnen per klas verschillen. Het dagritme brengt afwisseling in gezamenlijke en vrije activiteiten, in beweging en rust. Er zijn momenten dat het kind gericht is op de juf én momenten dat het kind zelfbepalend bezig kan zijn. Ook zijn er momenten dat de kinderen in de kring zitten, aan tafel werken of vrij door de klas kunnen lopen. In de week heeft iedere dag zijn eigen 'kleur' door steeds terugkerende activiteiten, bijvoorbeeld maandag schilderen, dinsdag brood bakken, etcetera.

Het ritme van de seizoenen brengen we tot uitdrukking in de jaarfeesten, die we ook in de onderbouw vieren. De belangrijkste jaarfeesten zijn:

- in de herfst: Michaëlsfeest en Sint Maartenviering;
- in de winter: Advent, Sint Nicolaas, Kerstmis en Driekoningen;
- in de lente: Palmpasen, Pasen en Pinksteren;
- in de zomer: Sint Jansfeest.

### 2.1.2 Materialen

Alles wat het kind omgeeft, laat zijn indruk achter op de ontwikkeling. Zorgvuldig geven de kleuterleerkrachten vorm aan het lokaal, het spelmateriaal en de sfeer in de klas. Het kind kan zijn eigen wereld scheppen met spelmateriaal dat de fantasie aanspreekt. Het aanbod van natuurlijke materialen geeft het kind de zintuiglijke ervaringen die voor zijn ontwikkeling nodig zijn.

De klas heeft een warme uitstraling door de gebruikte kleuren, hier kunnen de kinderen zich geborgen voelen. Op de seizoentafel geven we in het klein weer wat er buiten in de natuur gebeurt. De kinderen kunnen wegdromen bij prentenboeken en platen die passen bij het moment van het jaar. Met liederen, handgebarenspeel en kringspelen krijgt ieder seizoen of jaarfeest zijn eigen stemming. In de klas zijn er verschillende hoeken. Er kan gebouwd worden met houten blokken, treinrails en Kapla. Er is een gezellig ingericht huisje met poppen en serviesjes. Er zijn rekken, planken, kisten en lappen om hutten mee te bouwen. Aan tafel werken en spelen de kleuters graag met knutsel- en spelmaterialen. De kinderen maken handwerkjes met wol en vilt.

Terugkerende activiteiten in de kleuterbouw zijn verder het tekenen, schilderen, brood bakken, euritmie, buitenspel en spel in de grote zaal van school.

### 2.1.3 Het vrije spel

Vrij spel is wezenlijk voor kleuters. Het helpt hen enorm om later als creatief en beweeglijk mens in het leven te staan. Al spelend verwerven zij sociale en motorische vaardigheden. Uit allerlei onderzoeken is gebleken hoe belangrijk een goed ontwikkelde motoriek is bij het latere leren. De motorische ontwikkeling speelt onder andere een grote rol bij de muziek en euritmie.

### 2.1.4 Muziek

Het muzikale element is verweven door de hele ochtend. Het komt onder andere naar voren in zangspelletjes, ambachtspelletjes en vingerspelletjes. Het muzikaal-ritmische zingen en bewegen is voor het kind gezond en vraagt om meedoen in de groep, een sociale vaardigheid die bij het jonge kind past.

### 2.1.5 Euritmie

Tijdens de euritmie is er speciale aandacht voor het muzikaal-ritmische element. Onder leiding van een daarvoor speciaal opgeleide leerkracht, en begeleiding van livemuziek, leren de kinderen taal en muziek door beweging en gebaar tot uitdrukking te brengen. Armen, benen, handen en voeten, alles doet mee! Het kind beleeft zichzelf tot in de uithoekjes van zijn lichaam.

### 2.1.6 Sprookjes

Zoals kleuters geheel in hun spel kunnen leven, zo kunnen zij dat ook in de (baker-) sprookjes die worden verteld. Zij nemen de rijke beelden met daarin verborgen oer-wijsheden diep in zich op. Door de rustige sfeer waarin de sprookjes worden verteld, komen zij helemaal tot zichzelf.

### 2.1.7 Rekenuvoorwaarden

De rekenuvoorwaarden komen gemakkelijker tot ontwikkeling als een kind opgroeit in een 'rijke' leeromgeving. De kleuterleerkracht zorgt ervoor dat het lokaal 'rijk' is ingericht. Een klaslokaal waarin materialen te vinden zijn die het kind uitnodigen tot:

- bouwen: bijvoorbeeld werken in de bouwhoek;
- ordenen: bijvoorbeeld steentjes neerleggen in patronen;
- seriëren: series maken van materialen, bijvoorbeeld alle dieren bij elkaar;
- classificeren: ordenen op gemeenschappelijke kenmerken, zoals al het fruit bij elkaar;
- en andere ontwikkelingsspelletjes.

Maar er is meer: de rekenvoorwaarden zijn ook verwerkt in liedjes, verhalen, aftelversjes en samen met elkaar telactiviteiten ondernemen. Zo werken we in de kleuterklas aan het voorbereidend rekenen.

### 2.1.8 Taalvoorwaarden

Het begin van ontluikende geletterdheid, de interesse voor allerlei vormen van gedrukte taal, ontstaat spontaan bij het kind. De nieuwsgierigheid naar taal groeit door een kind te omgeven met boeken en plaatjes, en door verhalen te vertellen en voor te lezen. Het aanbod in de kleuterperiode bestaat uit boekoriëntatie, verhaalbegrip, rijmspelletjes, functie van geschreven taal en de relatie tussen gesproken en geschreven taal.

### 2.1.9 De overgang van kleuterafdeling naar onderbouw

De kleuterleerkracht ervaart de verandering bij de oudste kleuters niet alleen in hun spel, maar ook in hun interesse, beweging, fysieke gestalte, houding en spreken. Het kind ontwikkelt zich van speelkind tot leerkind. De overgang van kleuter naar onderbouw-leerling begeleiden we met zorg. De kleuterleerkracht onderzoekt de schoolrijpheid, zo nodig met hulp van de intern begeleider.

Aspecten als links-/rechtsoriëntatie, lichaamscoördinatie, de motoriek, fysieke en geestelijke rijping en sociaal-emotionele ontwikkeling komen hierbij aan de orde. In nauw overleg met de ouders wordt besloten de overgang al dan niet te maken, waarbij het uiteindelijke oordeel van de school bindend is. Meer informatie over het onderzoek naar leerrijpheid vindt u op pagina 51.

## 2.2 De onderbouw

De onderbouw bestaat uit de klassen 1 tot en met 6 met leerlingen tussen de 6 en 12 à 13 jaar oud. In deze leeftijdsfase, fysiek gezien tussen de tandenwisseling en de geslachtsrijpheid, ligt de nadruk op de gevoelsontwikkeling. Daarin zijn weer drie verschillende fasen te onderscheiden.

### 2.2.1 Drie ontwikkelingsfasen

In de eerste fase (klas 1, 2 en 3) komt het kind vanuit fantasievolle voorstellingsbeelden tot eigen 'denk'-beelden. Het kind voelt zich nog één met de wereld. De cognitieve processen in deze fase zijn beeldende processen die het geheugen aanspreken en tot verdere ontwikkeling aanzetten.



In de tweede fase, in de loop van de vierde klas, voltrekt zich meestal weer een ingrijpende verandering in het gevoelsleven. Het kind beleeft de scheiding tussen 'ik' en 'de wereld' zó sterk, dat het gevoel van eenheid met de wereld verdwijnt. Dat kan leiden tot gevoelens van angst, eenzaamheid, opstandigheid en agressiviteit.

In de derde fase, met het begin van de prepuberteit, (klas 4, 5 en 6) heeft het kind een nieuwe, meer persoonlijke verhouding tot de omgeving opgebouwd. Het wil de wereld gaan veroveren. De lichamelijke verschillen tussen jongens en meisjes worden duidelijker. Aan het einde van deze leeftijdsfase ontwaakt bij het kind het vermogen tot logisch en abstract denken, tot zelfstandig oordelen en tot belangstelling voor de wereld.

### 2.2.2 Jaarthemata's

In relatie tot de hiervoor genoemde ontwikkelingen staat in iedere klas een thema – de vertelstof – centraal. In deze vertelstof zien we de mensheidsgeschiedenis weerspiegeld, die elk kind in versneld tempo als het ware opnieuw doormaakt.

De jaarthemata's zijn per klas:

- 1e klas: sprookjes;
- 2e klas: fabels en heiligenlegenden;
- 3e klas: Oude Testament;
- 4e klas: Noorse/Germaanse mythologie;
- 5e klas: Griekse mythologie en geschiedenis van de oude culturen (India, Perzië, Babylonië, Egypte, Griekenland);
- 6e klas: Romeinse mythologie en geschiedenis van de Romeinse culturen en Middeleeuwse geschiedenis.

### 2.2.3 Aanbod leer- en ontwikkelingsstof

De leerkracht draagt de lesstof over door beeldend te vertellen, voor te doen en de kinderen te laten doen. De kinderen leren door wat en hoe de leerkracht vertelt zodanig dat zij geprikkeld worden om met een uragende houding in de leerstof te staan. Door de lessen op een kunstzinnige manier vorm te geven, stimuleren we de emotionele ontwikkeling van het kind. We bieden de leer- en ontwikkelingsstof grotendeels klassikaal aan. Het verwerken en verdiepen van de stof gebeurt op verschillende, gedifferentieerde manieren.

In de klassen maken we tijdens de inoefen-uren gebruik van leer- en/of methodeboeken, als oefenstof. Doordat dezelfde leerkracht zijn klas veelal meerdere jaren begeleidt, leert deze de klas en de kinderen in hun ontwikkeling en behoeften diepgaand kennen.

### 2.2.4 Periode- en vakonderwijs

Net als bij de kleuters, is een ritmische indeling van dag en week ook voor de onderbouwleerlingen belangrijk. We geven vóór de eerste pauze periodeonderwijs. Daarna volgen de andere vakken die wekelijks terugkeren. In het periodeonderwijs geven we dagelijks gedurende drie à vier weken hetzelfde vak (periodeonderwijs) waarin we nieuwe lesstof aanbieden en op eerder aangeboden lesstof aansluiten. Door de dagelijkse en intensieve aandacht voor het vak kunnen we dieper op de stof ingaan. De leerlingen kunnen hierdoor de opgedane kennis beter laten bezinken, verwerken en omzetten in vaardigheden en vermogens. Tussentijds herhalen we en oefenen we met deze vaardigheden in de oefenuren. Vakken waarbij kennen, weten, begrijpen, denken en voorstellen centraal staan, geven we in periodes. Denk daarbij aan: aardrijkskunde, geschiedenis, rekenen, taal, kennis der natuur.

Het periodeonderwijs biedt goede mogelijkheden tot differentiëren, net als de verschillende reken- en taalmethodieken of het methodemateriaal dat we gebruiken. Door bijvoorbeeld coöperatieve werkvormen in te zetten, krijgen de kinderen een extra mogelijkheid om op eigen niveau te werken, en om van en met elkaar te leren.

Andere vakken, zoals de vreemde talen, vormtekenen, schilderen, euritmie, gymnastiek, handwerken, handenarbeid en tuinbouw geven we wekelijks in de vaklessen. Euritmie is een vorm van bewegingsonderwijs waarbij de leerlingen klank en muziek via gebaren leren ervaren en waarbij de ruimtelijke beleving wordt geoefend. Euritmie ondersteunt de totale ontwikkeling van het kind en sluit aan bij de verschillende vakken die op school gegeven worden.



### 2.2.5 Jaarfeesten

Net als in de kleuterklassen vieren we in de onderbouw de christelijke jaarfeesten. Zo leven de kinderen mee met het ritme van het jaar, de wisseling van de seizoenen en de krachten in de natuur. Door de terugkeer van de feesten kan de betekenis hiervan zich in de loop der jaren verdiepen bij de kinderen. De feesten hebben bovendien een belangrijke betekenis voor de school als sociale gemeenschap. Ze worden met elkaar gevierd; met de kinderen, leerkrachten en vaak ook met de ouders. Het Sint Maartensfeest en het Sint Jansfeest vieren we 's avonds buiten het schoolgebouw.

### 2.2.6 Levensbeschouwelijke vorming

Religie heeft te maken met 'verbinding hebben'. Door onderwijs te geven met eerbied voor de natuur, de wonderen van de mensheid en de aarde, werken we tegelijkertijd aan beschouwelijke vorming. Daarnaast komen er door de jaren heen in het periodeonderwijs geschiedenis verschillende wereldreligies aan bod.

### 2.2.7 Burgerschapsonderwijs

Op onze scholen maken de leerlingen deel uit van een vaste groep, deze groep blijft gedurende een reeks van jaren bij elkaar. Een maatschappij in het klein. De leerkracht van de groep gaat doorgaans ook een langdurige verbinding aan met deze groep. Daardoor leren leerkracht en leerlingen elkaar wederzijds goed kennen en leren rekening met elkaar en met elkaars behoeften te houden.

Er ontstaan vriendschappen en de kinderen leren met conflicten om te gaan. Het onderwijs is doelbewust klassikaal: gezamenlijk kan alleen ervaren en geoefend worden in een groep. In het klassikale onderwijs is uiteraard ook aandacht voor differentiatie in uitleg en aanbod en werken kinderen ook individueel om zich de ontwikkelingsstof eigen te maken, maar wat gezamenlijk kan doet de hele klas ook samen.

Werk maken van burgerschap betekent werken aan volwassen willen zijn. Dat maakt dat burgerschapsonderwijs een integraal onderdeel vormt van onderwijs zoals vrijeschoolonderwijs, dat in de pedagogische opdracht haar kerntaak opvat. Goed burgerschapsonderwijs leert kinderen ook zich te begrenzen én zich te committeren. Hiervoor biedt de school een oefenplaats.

Een wereldgerichte manier van bestaan vraagt om een verschuiving van alleen geïnteresseerd zijn in jezelf naar een interesse in het grotere belang. Volgens het democratische en het pedagogische principe begint burgerschapsonderwijs niet met lessen in de grondwet of in burgerrechten. Als we dit principe willen verzorgen dan is het de taak om kinderen en jongeren te helpen om te oefenen met weerstand, om te oefenen met grenzen.

### 2.2.8 Leerplan per klas

De vrijeschool wordt wel gezien als ‘de school van de verhalen’. Verhalen appelleren bij het kind aan het vermogen tot inleving, beleving en verbeelding. Kwaliteiten die voor levend leren van grote waarde zijn. In de vrijeschool worden veel verhalen verteld, gespeeld, en anderszins kunstzinnig verwerkt. De verhalen zijn ontleend aan de (historische) culturele ontwikkelingsgang van de mens en sluiten aan bij de leeftijd van de kinderen.

Per leerjaar volgt hieronder een beeld van het vrijeschoolleerplan, gegeven in het periodeonderwijs. Het leerplan is een leidraad, die de klassenleerkracht voor zijn klas actualiseert. Zo blijft de invulling van het leerplan levendig.

## KLAS 1

Als het kind schoolrijp is, kan het leren beginnen. Maar niet zoals volwassenen leren. Het leren moet verbonden zijn met doen en beleven. Alleen datgene wat beleefd en doorleefd wordt, leidt tot verinnerlijking en verandering. ‘Leerstof’ moet ‘leefstof’ zijn. Dat geldt bij uitstek voor de eersteklasser. In de loop van de onderbouw kan het kind geleidelijk met meer afstand naar de wereld kijken. In de 1e klas leggen we de basis voor veel dingen die de kinderen in de hogere klassen zullen leren. Een gezonde motorische ontwikkeling heeft hierin een belangrijke plaats. Deze krijgt vooral veel aandacht door spelend en bewegend leren.

### Vertelstof: sprookjes

De klassieke volkssprookjes bevatten een rijkdom aan beelden, waarin de menselijke ontwikkeling en menselijke waarden tot uitdrukking komen. De eersteklasser heeft nog heel gemakkelijk toegang tot deze beelden en neemt ze diep in zich op. Motieven uit de sprookjes verweven we in het periodeonderwijs en vaak ook in de vaklessen.

### Taal

Onze drukletters zijn louter dode abstracte symbolen. De leerkracht maakt de letters toegankelijk door ze tot beelden om te vormen (oorspronkelijk was het schrift ook een beeldschrift). Zo kan de koning tot k worden, de beer tot b, de vogel tot v. Het schrijven heeft dan ook aanvankelijk het karakter van tekenen. Vanuit het schrijven ontwikkelt zich het lezen, beginnend met de letterbeelden. De kinderen leren vanaf het begin de drukletters en later het verbonden schrift. De taalontwikkeling en taalverrijking vinden met name plaats door verhalen, gedichtjes en toneelspel. Het gesproken woord staat centraal in het hele vrijeschoolonderwijs. Vertelstof en de loop der seizoenen zijn belangrijke bronnen.

Binnen de vrijeschool bieden we de letters later aan dan in het regulier onderwijs. Pas als het kind leerrijp is, in de eerste klas. Dit is een bewuste keuze in de opbouw van het curriculum. In de derde klas is het niveau bijgetrokken in lijn met het landelijk gemiddelde.

### Rekenen

Rekenen leren de kinderen vanuit het doen. Klassikaal wordt er ritmisch geklapt, gestampt, gelopen, gesprongen en gereciteerd. Vanuit het gewone tellen, ontwikkelt zich het versneld tellen door het groeperen van bijvoorbeeld kastanjes of bonen. 2,4,6 - 3,6,9 - 4,8,12. Deze reeksen vormen de basis van de tafels van vermenigvuldiging. In de eerste rekenperiode kijken we naar de kwaliteiten van de getallen. We kijken: waar is er één van? Er komen dan antwoorden van de kinderen als: ik, de aarde, etcetera. Twee vindt zijn uitdrukking in bijvoorbeeld hemel en aarde, dag en nacht. De Romeinse cijfers lenen zich heel goed voor het verbeelden van de kleinere getallen I, II, III. Na korte tijd voeren we de gebruikelijke Arabische cijfers in. De vier rekenbewerkingen leren de kinderen vanuit rekenverhalen.

### Heemkunde

Bij heemkunde staat de beleving van de eigen omgeving centraal. We wekken de belangstelling voor de seizoenen, planten en dieren. De beleving van de natuur en de seizoenen wordt versterkt door het naar buiten gaan om de omgeving te ontdekken, het vieren van feesten die meegaan met het verloop van het jaar.

Liedjes, gedichten, verhalen, tekeningen en schilderijen helpen de kinderen deze ontwikkeling in de natuur mee te beleven. Ook in de reken- en taalstof betrekken we direct (seizoens-)elementen uit de natuur.

# We wekken de belangstelling voor de seizoenen, planten en dieren.

## KLAS 2

De overgang van kleuter naar schoolkind is nu definitief achter de rug. De kinderen bewegen niet meer zo gemakkelijk met de omgeving mee en karaktertrekken worden duidelijker zichtbaar. De kinderen dragen vanaf het begin van klas 2, hun eigen spreuk voor. Deze is onderdeel van het getuigschrift.

### **Vertelstof: fabels en legenden**

In klas 2 vertellen we fabels, korte verhalen waarin dieren menselijke eigenschappen vertonen. Denk aan de wijze uil, de sluwe vos, de trotse haan. En we vertellen legenden: verhalen over goede, edele eigenschappen, die de mens zich kan verwerven. Zoals de verhalen over Franciscus of Christophorus. De kinderen herkennen in de verhalen iets van zichzelf en zonder dat te moraliseren, wordt het bewustzijn voor het goede gewekt.

### **Taal**

De vertelstof en de seizoenen blijven belangrijke bronnen voor toneelspel, gedichten, ritmische oefeningen, lezen en schrijven. Het lezen en schrijven wordt al meer geautomatiseerd. Vervolgstappen zijn het 'spannend lezen', tempolezen, eigen verhalen en gedichtjes schrijven, meer aandacht voor spelling en het zelfgeschrevene op spelling nakijken. Toneel gebruiken we voor klassikaal lezen, zelf de rol leren, hoorspel of bijvoorbeeld de 'stomme film' spelen. Er is ook aandacht voor de verzorging van het periodeschrift, met tekeningen of randversiering.

### **Rekenen**

We vervolgen het bewegend verkennen van de ordening van de getallenwereld. Reeksen reciteren we op- en aftlopend. De tafels van vermenigvuldiging leren de kinderen al bewegend en sprekend. De vier hoofdbewerkingen zetten we voort met de getallen tot 100, vaak met behulp van de getallenlijn. Naast het gebruikelijke oefenmateriaal, oefenen de kinderen dit ook met rekenspelletjes. De bewerkingen onder 25 worden geautomatiseerd, waarbij het tempo omhoog gaat. Waar mogelijk, geven de kinderen ook hier het schriftelijk werk kunstzinnig vorm, door wetmatigheden met lijnen, vormen en kleuren zichtbaar te maken.

### **Heemkunde**

Ook in de 2e klas zijn er enkele periodes waarin de verbondenheid met de eigen omgeving door de seizoenen heen centraal staat. We werken met liederen, gedichten, spel, schrijven en lezen. Zon, wind, aarde, planten en dieren spreken en handelen daarbij vanuit hun eigen bijzondere kwaliteit, zoals dat ook in dierenverhalen gebeurt.

## KLAS 3

Over het algemeen leeft de derdeklasser nog net als het kind van de 1e en 2e klas in een vanzelfsprekende wereld en heeft het ook behoefte aan die vanzelfsprekendheid. Maar door het groeiend bewustzijn van de omgeving ontstaan ook vragen en onzekerheid. De gouden-glansperiode waarin het jonge kind leeft, nadert haar einde.

### Vertelstof: het Oude Testament

Thema's uit het Oude Testament weerspiegelen de fase waarin de derdeklasser zich bevindt. De mens verlaat het paradijs, wordt bewuster en komt op eigen benen te staan. Het Joodse volk heeft de leiding van Jahweh en Mozes nodig om zijn bestemming, het beloofde land, te vinden. Rechthoekige richtlijnen en geboden geven de nodige houvast en geborgenheid.

### Taal

Met behulp van verhalen, gedichten, toneelstukken en ritmische oefeningen wordt de taalschat verrijkt en het duidelijk spreken bevorderd. De kinderen leren de kwaliteiten van de belangrijkste woordsoorten (werkwoorden, zelfstandige naamwoorden en bijvoeglijke naamwoorden) ervaren en onderscheiden. Het lopend schrift, dat in de tweede klas is aangeleerd, oefenen ze verder. Vanaf de 3e klas leren de kinderen ook verhaaltjes en brieven schrijven. Het aanleren van de spelling gebeurt vanuit de analogie (woorden die zich op dezelfde manier gedragen). De liefde voor het lezen en het lezen zelf moet in de 3e klas goed op gang komen. We stimuleren en oefenen het zelfstandig lezen.

### Rekenen

We oefenen met de bewerkingen onder de 100; deze worden verder grotendeels geautomatiseerd. Tegelijkertijd verkennen we het gebied van de getallen tot 1000. De tafels van 1 tot en met 12 moeten bekend zijn. Vraagstukken die betrekking hebben op het dagelijkse leven, zoals rekenen met geld, oefenen we op een praktische manier.

### Heemkunde

In de 3e klas is er speciale aandacht voor ambachten. Door aandacht te besteden aan beroepen met een ambachtelijk karakter, krijgen de kinderen eerbied voor vaardigheden die mensen kunnen ontwikkelen. Ook is er een periode waarin de kinderen aan de slag gaan met alle aspecten rond het bouwen van een huis, als metafoor voor hun eigen fysieke lichaam. Extra aandacht is er daarbij voor het fundament en het dak. Deze staan voor de afsluiting van de openheid richting geestelijke wereld en het meer geaard raken van de derdeklasser.

## KLAS 4

In de 4e klas maken we een begin met de zogenaamde 'zaakuakken', zoals aardrijkskunde en dierkunde. De vierdeklasser staat anders in de wereld. Hij staat er niet alleen maar in, maar kijkt er ook tegenaan vanuit zijn eigen standpunt. Er is een breuk ontstaan tussen 'ik' en 'de wereld'. Gevoelens van eenzaamheid en angst kunnen het gevolg zijn, net als een kritischer houding tegenover ouders en leerkracht. De overgang komt onder andere tot uiting in de verandering van de ochtendspreuk. Tot klas 4 begint de ochtendspreuk met: 'Het liefdelicht der zon'. In de vierde klas begint de dag met: 'Ik zie rond in de wereld'.

### Vertelstof: De Edda

In De Edda (een Noors-mythologisch verhaal) sterft Baldur, de lichtende Godheid. De godenschemering is aangebroken en uiteindelijk gaat Asgaard ten onder. De komst van een nieuwe wereld wordt aangekondigd. Het kind verlaat de wereld met een gouden glans en betreedt een nieuwe wereld.

### Taal

Op de leeftijd van een vierdeklasser is het bewustzijn van ruimte en tijd versterkt aanwezig. We behandelen de drie tijden – heden, verleden en toekomst – en daarmee samenhangend de vervuering van de zwakke en sterke werkwoorden. Motieven en beelden uit De Edda zijn hierbij een hulp. Verhoogde wakkerheid wordt gewekt door te spreken in stafrijm waarin De Edda is geschreven, gecombineerd met beweging. We werken aan het samenhangend mondeling en schriftelijk weergeven van verhalen. Vanzelfsprekend oefenen we verder aan spelling. Dit jaar komt begrijpend lezen voor het eerst bewust als vaardigheid aan bod.

### Rekenen

Nieuw in de 4e klas zijn de breuken. Het hele getal valt in delen uit elkaar en de delen kunnen ook weer worden samengevoegd. Dit uiteenvallen en samenvoegen maken we op allerlei manieren concreet zichtbaar. Wetmatigheden beleven de kinderen al doende. We oefenen het cijferend rekenen. Hierbij is veel aandacht voor een geordende, systematische werkwijze. Nu de kinderen een sterke verbinding hebben met ruimte en tijd, komt het meten en wegen uitgebreider aan bod. Het schatten is daarbij belangrijk. Het hoofdrekenen wordt onderhouden en uitgebreid.

### **Aardrijkskunde, geschiedenis en dierkunde**

De kinderen kunnen al veel meer vanuit hun eigen standpunt naar de wereld kijken en hun ruimte- en tijdsbesef is sterk gegroeid. Ze zijn klaar om de wereld buiten henzelf te gaan ontdekken. Daarom gaat in de 4e klas de heemkunde over in aardrijkskunde, dierkunde en geschiedenis. De eerste aardrijkskunde- en geschiedenisperiode gaat vooral over de eigen woonomgeving, waarbij we de historische ontwikkeling betrekken. Op allerlei manieren oefenen we de (wind-) richtingen. Het vermogen tot distantie maakt het tekenen van plattegronden en eenvoudige kaarten mogelijk. In een tweede periode wordt Nederland verder verkend; Nederland zoals het is gevormd door het water. Dijk aanleg, kanalisatie, droogmakerijen en polders komen aan bod. Daarnaast ook de mogelijkheden die de bodem de mens biedt om zijn bestaan op te bouwen.

Dierkunde gaat over de dieren in relatie tot de mens; de dieren in hun specialiteit, de mens als wezen dat zich in diverse richtingen kan ontwikkelen en deze ontwikkeling zelf ter hand kan nemen.

### **KLAS 5**

Nadat in de 4e klas de scheiding tussen 'ik' en 'de wereld' bij veel kinderen voor onrust zorgde, keert in de loop van de 5e klas over het algemeen de rust en harmonie weer terug. De kinderen kunnen meer onbevangen en objectief naar de wereld kijken. Ook fysiek kan de vijfdeklasser meer in evenwicht komen; een evenwicht dat overigens in de 6e klas voor de meeste kinderen weer gaat wankelen.

### **Vertelstof: de Griekse mythologie**

In de 5e klas vertellen we over de Griekse mythologie, bestaande uit scheppingsmythen, heldenverhalen en de Ilias en Odyssee. De verhalen vertonen het kenmerk dat mythologie overgaat in historie. De mythologische mens wordt steeds meer aardeburger. Een proces dat parallel loopt met de psychische ontwikkeling van de vijfdeklasser. Het intuïtieve weten, door de goden geleid, moet steeds meer wijken voor het zelfstandig denken. Geschiedenis, wetenschap en filosofie vinden hun oorsprong in de Griekse cultuur.

### **Taal**

We gaan in de 5e klas verder met het spreken en schrijven in verschillende tijdsvormen. Bij de grammatica behandelen we ook de bedrijvende en lijdende vorm, directe en indirecte redenen en de trappen van vergelijking.

Daarnaast leren de kinderen verder taalkundig ontleden (het benoemen van de woordsoorten) en maken zij een begin met redekundig ontleden (persoonsvorm en onderwerp). Bij spelling, interpunctie en zinsbouw worden de regels opgehaald, uitgebreid en geleerd.

We oefenen verschillende soorten opstellen, zoals de vertelling, het verslag en het schrijven van brieven. Het spreken krijgt aandacht door spraakoefeningen en recitaties, onder andere van de hexameter zoals gebruikt in de Griekse mythologie. Lezen van moeilijke teksten, begrijpend lezen en uitbreiding van de woordenschat komen aan de orde. Verder is er – net als in voorgaande jaren – ruimte voor toneel en improvisaties.

### **Rekenen**

Het rekenen met breuken zetten we voort en breiden we uit. We introduceren de tiendelige breuken en we gaan rekenen met cijfers achter de komma. In relatie hiermee komt het 'geldrekenen' opnieuw aan de orde. Verder maken we de systematiek van het metrieke stelsel zichtbaar (1mm = 0,001m, 1cm = 0,01m, 1dm = 0,1m, enzovoort).

### **Aardrijkskunde**

We volgen de producten die we dagelijks nodig hebben om ons te voeden, te kleden, te wonen en werken, van grondstof tot eindproduct. Zo krijgt het kind besef van de hoeveelheid werk die daarbij komt kijken: 'Wat zijn er veel mensen overal op aarde elke dag voor ons bezig.' Verder behandelen we in de 5e klas het stroomgebied van de Rijn. Van het hooggebergte dalen we af tot de rivierdelta en beleven we mee hoe mensen in de verschillende gebieden leven en werken. De oriëntatie op kaarten wordt vanuit Nederland uitgebreid tot Europa.

### **Geschiedenis**

De geschiedenis is de biografie van de mensheid. We behandelen de oude culturen van India, Perzië, Babylonië en Egypte. Door verhalen te vertellen uit de oude culturen en deze teksten te reciteren, beleven kinderen hoe anders het bewustzijn in die oude tijden was en hoe dit zich ontwikkelde. In een tweede geschiedenisperiode komt de Griekse cultuur aan bod.

## Plantkunde

De klas krijgt een beeld van de ontwikkelingen binnen het plantenrijk. We bekijken de plant in relatie tot de mens; de planten in hun specialiteit, de mens als wezen dat zich in diverse richtingen kan ontwikkelen en deze ontwikkeling zelf ter hand kan nemen.

De plant in samenhang met aarde, water, licht en warmte. De leerkracht kan er voor kiezen om naast de plantkundeperiode ook nog een dierkundeperiode te geven. Bijvoorbeeld over de vogelwereld. Zowel dier- als plantkunde kunnen aanleiding zijn voor het maken van werkstukken.

## KLAS 6

De kinderen zijn nu 11 tot 12 jaar en sluiten met de 6e klas hun periode in het basisonderwijs af. De groei van de prepuberteit komt vooral bij meisjes duidelijk op gang. De kinderen bewegen zich in het spanningsveld tussen geborgenheid en ontdekking. Ze hechten nog sterk aan de volwassene die zorgt voor duidelijkheid, grenzen en regels.

Regels moeten nu duidelijk worden uitgelegd en rechtvaardig en consequent worden toegepast. De moraliteit is bij de kinderen niet meer een vanzelfsprekendheid. Vanuit het bewustzijn moet het kind deze moraliteit opnieuw veroveren. Het kind is nu in staat tot exact waarnemen en het ontdekken van logische verbanden.

### Vertelstof: geschiedkundige verhalen uit de Romeinse tijd

De mythologische tijd is definitief voorbij. Vertelstof is geschiedenis geworden. Zoals de Romein echt aardeburger is geworden, zo is de zesdeklasser dat ook: praktisch, met een drang naar expansie en zin voor logica. Geschiedkundige verhalen uit de Romeinse tijd staan in de 6e klas dan ook centraal. Ze zijn de materie waaraan het kind zijn moraliteit vanuit bewustzijn kan ontwikkelen.

### Taal

Het inzicht in de structuur van de taal gaat op 11-/12-jarige leeftijd met een sprong vooruit. Naast het onderscheiden van de woordsoorten, is nu het onderscheiden van de zinsdelen (redkundige ontleding) belangrijk. De spelling van de werkwoordsvormen, waarvoor in de 4e klas al aandacht was bij de behandeling van de tijden, nemen de kinderen nu eerst via het denken op. De gebiedende wijs krijgt aandacht.



Veel tijd besteden we aan geordend en zorgvuldig formuleren. Onder andere aan de hand van waarnemingen (zie ook 'Fysica') en te maken of gemaakte proefwerken voor de verschillende vakken. Discussiëren en luisteren oefenen we bijvoorbeeld in gespeelde Romeinse senaatzittingen.

### **Rekenen, algebra, meetkunde**

Het rekenen is in de 6e klas sterk verbonden met het praktische leven en het heeft dan ook het karakter van handelsrekenen. Geld lenen, sparen, inkopen, verkopen, winst en verlies, uitverkoop en korting; aan de hand van deze thema's oefenen we het procent rekenen.

Met het gebruik van verhoudingstabellen leren kinderen meer abstract om te gaan met verhoudingen. Rekenformules worden toegepast, regels over de breuken uit het hoofd geleerd, voor zover ze deze nog niet kennen. Dit roept een associatie op met de Romeinse regels en wetten.

In de algebra zetten we een volgende stap naar abstractie: rekenen met letters, positieve en negatieve getallen, substitueren, vergelijkingen met één onbekende. Bij meetkunde gaat het tekenen van vormen uit de hand (zie ook 'Vormtekenen') over in het construeren van vormen. Exactheid en schoonheid staan voorop. Vanuit de constructies lichten de meetkundige wetmatigheden op.

### **Aardrijkskunde**

Na de dieren- en de plantenwereld (klas 4 en 5) komt nu de wereld van de gesteenten aan de orde. De polariteit tussen kalk en graniet vormt het uitgangspunt. In een tweede periode staan het weer en het klimaat centraal. Waarnemingsopdrachten zijn hierbij belangrijk. De kinderen krijgen een overzichtsbeeld van het leven over de gehele aarde. En zij verruimen hun topografische kennis van Europa naar andere werelddelen.

### **Geschiedenis**

Na de Romeinen komen thema's uit de Middeleeuwen aan de orde: ridders, kloosters, kruistochten, Karel de Grote, en de bouw van kathedralen. Ook behandelen we het ontstaan en de verworvenheden van de islam. Het leven en werk van monniken geeft aanleiding tot kalligrafieren en verfijnd tekenwerk, het zogenaamde 'monnikenwerk'.

### **Fysica**

De natuurkunde begint bij de dagelijks waarneembare verschijnselen. Het nauwkeurig waarnemen en beschrijven van verschijnselen met betrekking tot geluid, licht, warmte, statische elektriciteit en magnetisme is belangrijk. Vanuit de waarneming gaan we over tot karakteriseren, zodat de verschijnselen tot de kinderen gaan spreken.

#### **2.2.7 De vaklessen**

Na het periodeonderwijs krijgen de kinderen vaklessen en oefeningen. In een wekelijks terugkerend rooster komt een reeks vakken aan bod. Soms geeft de eigen klassenleerkracht de vaklessen, soms een vakleerkracht of een klassenleerkracht van een andere klas. Hier volgt een beschrijving van de vaklessen.

#### **Kunstzinnige vakken**

Veel kunstzinnige vakken maken als verwerkingsvorm ook deel uit van het periodeonderwijs. In de vaklessen staan echter de verschillende kunstzinnige uitingen voorop en dienen zij niet specifiek als verwerkingsvorm van een thema. In de vaklessen staan de vaardigheden centraal.

#### **Oefeningen**

In de zogenaamde oefeningen werken de kinderen zelfstandig aan taal- en reken-taken voortvloeiend uit de lesstof in het periodeonderwijs. In klas 1 en 2 krijgen de kinderen een dagtaakje. Vanaf de derde klas werken we met een weektaak, zodat de kinderen ook zelf taken leren plannen en bijhouden. Het oefenen van het handschrift is ook een onderdeel van de dag-/weektaakactiviteiten.

Voor het structureel oefenen van de kernvakken technisch lezen, begrijpend lezen, spelling en (inzichtelijk) rekenen, gebruiken we methodemateriaal en/of methodieken. Tijdens de periodelessen bieden we nieuwe leerstof aan. Meestal maken de leerkrachten hierbij geen gebruik van methodemateriaal, maar verzorgen zij zelf het materiaal. In het oefenuur kunnen de kinderen ook de lesstof uit de periode verder oefenen.

#### **Lezen en begrijpend lezen**

In de lagere klassen ligt het accent op het versterken van de technische leesvaardigheid. Vanaf de 4e klas is het oefenen meer gericht op het bijhouden van de leesteknik. Er wordt gewerkt aan snelheid en vloeiend lezen.

## Engels en Duits

Het jonge kind is nog helemaal open; het kan alles nog heel gemakkelijk opnemen. Zo ook vreemde talen. De opname en het zich eigen maken van andere klanken dan die van de moedertaal leidt tot verrijking en beweeglijkheid. Engels en Duits leren de kinderen bij ons vanaf de 1e klas. Dat gebeurt eerst zoals het kind zich de moedertaal eigen maakte, spelenderwijs en vooral door te luisteren naar de klanken en woorden, door liedjes te zingen en versjes te zeggen. De grammatica en het lezen in het Engels voegen we toe vanaf de 4e klas.

## Topografie

Vanaf de vierde klas bieden we de topografie ook als vak aan. Eerst staat Nederland centraal, daarna Europa en ten slotte de wereld.

## Levensbeschouwelijke vorming

We besteden vanaf de eerste klas specifiek aandacht aan levensbeschouwelijke vorming. Dit gebeurt veelal door verhalen te vertellen met een 'venster'-karakter (Vensteruur); door het verhaal heen wordt duidelijk dat er meer op aarde is dan we met onze gewone zintuigen kunnen waarnemen. De verwerking van de verhalen kan dit verduidelijken, of de kinderen aanzetten hierover van gedachten te wisselen.

## Schilderen

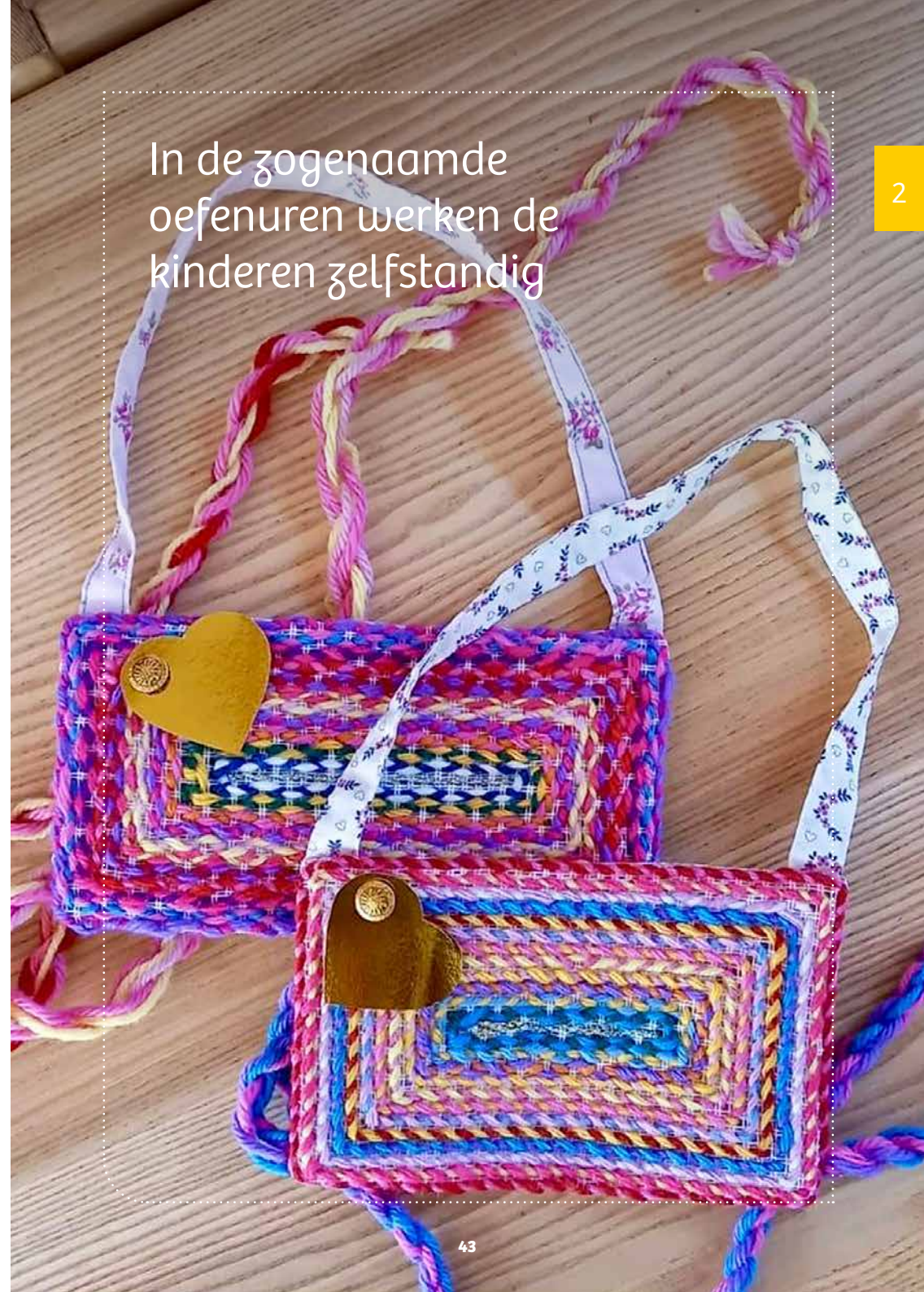
De kinderen schilderen met aquarelverf op nat papier. Hierdoor kunnen de kleuren zich gemakkelijk bewegen wat het schilderen tot een levendig proces maakt. In de lagere klassen schilderen we nog puur vanuit de kleur. Beelden uit de verhalen vormen de inspiratie voor kleur en kleurbeweging. Vanaf de tweede helft klas 3, wanneer de blik van de kinderen zich meer naar buiten richt, komt die zichtbare wereld in het schilderwerk tevoorschijn. In de zesde klas is licht-duister een belangrijk thema. Daar werken we met sterkere contrasten en passen we ook andere technieken toe.

## Tekenen

De kinderen leren tekenen vanuit het werken in vlakken en achtergronden, waarin zij in eerste instantie nog op een natuurlijke manier tekenen. Geleidelijk aan wordt er ook figuratief gewerkt (herkenbare voorstellingen), waarbij de lijnuoering voor de details en nuances zorgt. Uiteindelijk voelen de kinderen zich zo zeker dat ze ook vanuit de lijnuoering kunnen tekenen. In de 6e klas starten we met zwart-wit tekenen. We gebruiken door de jaren heen verschillende tekenmaterialen, zoals waskrijt, filiakrijt, kleurpotloden en houtskool.

In de zogenaamde oefenuren werken de kinderen zelfstandig

2



### Vormtekenen

Het opnemen en naar buiten brengen van vormen werkt vormend voor onszelf. Het werkt ondersteunend naar alle vormende handelingen toe, zoals bijvoorbeeld het schrijven. Het vormtekenen begint in de 1e klas met het op papier zetten van rechte en kromme lijnen, op talloze manieren. Dan spiralen die naar binnen of naar buiten wikkelen. Steeds komt er meer bij: symmetrie in de 2e klas, metamorfoses in de 3e klas, ulechtsmotieven in de 4e klas, de vormtaal uit oude cultuurperiodes in de 5e klas, en tot slot ingewikkelde geometrische figuren in de 6e klas.

### Handwerken

Handwerken vraagt om vaardige vingers. Het oefent de fijne motoriek die van invloed is op alle leerprocessen, in het bijzonder het rekenen. Daarnaast bevordert handwerken praktisch inzicht en doorzettingsvermogen. Bovendien geeft zelf iets maken je een blij gevoel. Voor de verschillende leeftijden staan verschillende thema's en technieken centraal. Zo breien we in de 1e klas vaak kabouters, in de 2e klas haken we ballennetjes, in de 3e klas breien we mutsen, in de 4e klas gaan we borduren en in de hogere klassen staan weven, viltten en poppen maken op het programma.

### Handenarbeid

In de eerste vier jaar van de onderbouw is handenarbeid een geïntegreerd deel van het onderwijs. Diverse knutseltechnieken komen aan bod. We boetseren aanvankelijk met bijenwas, later met klei. In de 5e klas starten we daarnaast met houtbewerking: het houtsnijden staat centraal. Belangrijk bij het houtbewerken is het doorlopen van een proces: van grof toewerken naar fijn.

### Muziek

Het muzikale element is in het hele vrijeschoolonderwijs verweven met liedjes, spel, ritmisch bewegen en instrumentale muziek. Naast de gewone majeure- en mineurmuziek, maken we in de 1e klas ook gebruik van 'pentatonische melodieën'. Deze hebben een heel open karakter door het ontbreken van de grondtoon en door enkele ruimere toonafstanden. In de hogere klassen wordt de muziek wat steuiger. In de 4e klas, als de kinderen zelfstandiger worden (en zich soms wat eenzamer kunnen voelen), wordt het zingen van canons belangrijk. De canon is dan een mooie uitdrukkingvorm om krachtig tegenover en ook samen mét de omgeving staan. Vanaf de 5e en 6e klas zingen we steeds vaker meerstemmig. In de klassen 5 en 6 zijn er aparte koorlessen.

Behalve zingen is ook het instrumentaal spel belangrijk. Daarbij maken vrijescholen veel gebruik van de bamboefluit. De leerlingen spelen bij ons al vanaf de 1e klas op de sopraanbamboefluit. In de 5e klas bouwen de leerlingen een eigen bamboefluit. In de hoogste klassen spelen we af en toe ook op de alt-, tenor- en basbamboefluit. Liedjes worden vaak verrijkt met allerlei slagwerk, zoals xylofoon, trommel en houtwerk. Het bespelen van een eigen instrument stimuleren we door het vormen van gelegenheidsorkestjes.

### Euritmie (bewegingsonderwijs)

Euritmie is een bewegingskunst die we in de vrijeschool pedagogisch toepassen. Doel is dat het kind uiterlijk, maar ook innerlijk 'in beweging' komt. Klank en gebaar komen bij elkaar. Euritmie heeft een zekere verwantschap met dans. In de euritmie gaat het echter niet zozeer om het uitdrukken van gevoelens, maar om met gebaren zichtbaar te maken wat er klinkt in het gesproken woord en in de muziek. Zo worden bijvoorbeeld in de woordeuritmie klinkers en medeklinkers en ook de betekenis van het woord zichtbaar gemaakt. In de tooneuritmie maakt men de muziek zichtbaar door toonsoort, intervallen, maat, melodie en ritme in bewegingen uit te drukken. De manier waarop we euritmie beoefenen, stemmen we af op de betreffende leeftijdsgroep. Euritmie laat (jonge) mensen op een levendige manier omgaan met woord en muziek en het heeft een versterkende werking op het zielenleven. De euritmielessen worden gegeven door de vakleerkrachten euritmie en live begeleidt met lier of piano.

### Gymnastiek (bewegingsonderwijs)

Het bewegingsonderwijs maakt de eerste jaren nog volledig deel uit van de dagelijkse lessen. Kinderen willen bewegen, zijn één en al beweging. Gedichten, liedjes en spelen gaan samen met beweging achter de stoel, tussen de rijen door of voor de klas en buiten. Stoelen en tafels gaan ook regelmatig aan de kant. Vanaf de 1ste klas krijgen alle klassen onder leiding van een gymleerkracht of bevoegde eigen leerkracht éénmaal per week les in de nabijgelegen gymzaal. Daarbij gebruiken we toestellen en doen we balspelen en allerlei andere vormen van lichamelijke oefening.

### Tuinbouw

Onze school heeft de beschikking over een schooltuin. De kinderen van de 5e en 6e klas leren de grond te bewerken. Ze leren daarbij verschillende soorten gereedschap te hanteren en planten te verzorgen, van zaaien tot oogsten.

## Mediawijsheid

We leven in een tijd waarin de digitale wereld ons leven drastisch beïnvloedt. Onze scholen worstelen met de invloed van die digitale wereld op (jonge) kinderen. Ook ouders geven aan te worstelen en zorgen te hebben over de grote aantrekkingskracht van beeldschermen op hun kinderen. Uit onderzoek blijkt inmiddels dat te veel beeldschermgebruik kan leiden tot verminderd cognitief functioneren, lager psychologisch welbevinden en slaapgebrek. Dit kan kinderen belemmeren diverse kwaliteiten en vaardigheden om te kunnen leren, te ontwikkelen.

Wij zijn binnen Ithaka niet tegen digitale technologie. Wel willen we doordachte onderwijskeuzes maken in het gebruik van digitale (leer)middelen en in hoe wij onze leerlingen willen leren digitaal wijs te worden. Wat is goed, wat is wijs, wat is wenselijk en waar blijft er ruimte voor verschillen van mening over wat een goede opvoeding is op digitaal gebied? Als stichting hebben wij digitale opvoeding en digitaal wijs worden daarom de komende jaren stevig op de agenda gezet.

Op onze scholen staat 'beleven' centraal. Sommige vakken stimuleren gezamenlijk beleven, zoals toneel, muziek, fluiten, gymnastiek, euritmie. Andere vakken zetten het individuele beleven voorop, zoals bij de verwerking van de periodestof, handwerken, handvaardigheid, het creatieve in de taal. Overal gaat het om beleven en verbinden met dat wat je leert over jezelf, de ander en de wereld.

Dit noemen wij 'analoog' leren in tegenstelling tot 'digitaal' leren. Het vrijeschoolonderwijs is er met haar rijke vertelstof op gericht om kinderen voeding voor de 'ziel' te geven, hiermee de vorming van innerlijke beelden te stimuleren, zodat creativiteit en fantasie ontwikkeld worden. Dit staat soms op gespannen voet met de digitale wereld, waarbij ongeremde kortdurende beelden niet altijd aansluiten bij de ontwikkeling van de kinderen en een negatieve invloed kunnen hebben op fantasie en creativiteit. Vanuit deze visie helpt een rijke fantasie met eigen innerlijke beelden om later buiten kaders te denken en met innovatieve ideeën in het werkelijke volwassen leven deze kwaliteiten in de wereld te zetten.

Vanaf klas 4 worden digitale middelen ingezet ter ondersteuning van de lessen. Op school zijn verschillende Chromebooks aanwezig, is er een rijdend digi-bord en worden online lesprogramma's individueel ingezet. Alle kinderen hebben een eigen account en leren in de hogere klassen het Chromebook en de Office 365 programma's te gebruiken. In klas 6 is er een training Mediawijsheid.



# Hoofdstuk 3: Hoe we de ontwikkeling van leerlingen volgen



Wij leren van en met elkaar



## 3. Hoe we de ontwikkeling van leerlingen volgen

In de jaren dat de kinderen op onze school zitten volgen wij hun ontwikkeling. Dit doen we op verschillende manieren. In dit hoofdstuk leest u hoe wij dit doen.

### 3.1 Het kleutervolgsysteem

Voor de kinderen in de kleuterklas vormen het dag-, week- en jaarritme de basis voor hun ontwikkeling in de kleuterklas. De jaarfeesten markeren het jaarritme en de jaargetijden.

De kleuters beleven het allemaal intensief. Voor de kleuterleerkrachten is er veel te observeren en te signaleren. Hun bevindingen noteren zij het hele jaar door in Volglijn, het kleutervolgsysteem. Dit digitale systeem is ontwikkeld door de Begeleidingsdienst voor Vrije Scholen.

### 3.2 Het schoolrijpheidsonderzoek

Sinds de invoering van het kleutervolgsysteem is het schoolrijpheidsonderzoek geen vast onderdeel meer voor elke oudste kleuter. Doorgaans blijkt uit het kleutervolgsysteem en de overige waarnemingen en observaties van de leerkracht, of een kind schoolrijp is voor de 1e klas. Daarbij hanteren we 1 september als grensdatum: kinderen die in het 2e kleuterjaar vóór 1 september 6 jaar worden, gaan in principe door naar de 1e klas. In sommige gevallen kunnen ook kinderen die jarig zijn na 1 september doorgaan.

In sommige gevallen bestaat er op grond van gegevens uit het kleutervolgsysteem, het schoolrijpheidsonderzoek en bij de leerkracht en ib-er twijfels over de schoolrijpheid voor de overgang naar de 1e klas. De schoolrijpheid wordt met ouders besproken. Het definitieve besluit over wel of niet doorstromen naar de eerste klas, ligt bij de school.

### 3.3 Leerlingen volgen in de onderbouw

De lesstofinhoud van het vrijeschoolonderwijs is ingedeeld in basis- en verdiepingstof en wordt aangeboden in thematische periodes. Wij noemen dit 'periodeonderwijs'. Daarnaast kent de vrijeschool werkuren/oefeningen die wekelijks in het rooster staan. De schooldag begint met het periode-onderwijs conform het perioderooster in een bepaald leergebied, bijvoorbeeld plantkunde. Het periode-onderwijs bestaat uit dagelijkse lessen van ongeveer twee uur, gedurende drie tot vier weken. De lesstof is gebaseerd op het leerplan van de vrijeschool.

De samenhang en afstemming tussen leergebieden is geborgd in de leerlijnen zoals opgesteld door BVS-schooladvies voor vrijeschoolonderwijs. De kerndoelen voor het primair onderwijs zijn daarin verwerkt. Dit programma vormt de basis van het curriculum voor de leerkrachten van Vrije School Amersfoort.

Wij volgen, toetsen en verantwoorden de ontwikkeling van onze leerlingen op verschillende manieren. Als wij binnen onze school spreken over 'de opbrengsten van het onderwijs', dat gaat het zeker niet alleen om de toetsresultaten. Wij maken gebruik van een eigen leerlingvolgsysteem, gebaseerd op de methode 'Triband verantwoorden'. Dit geeft ons de mogelijkheid om de ontwikkeling van de leerlingen op 'drie niveaus' of op 'drie golflengtes' te volgen. De eerste band is die van de landelijk genormeerde (Leerling in Beeld-)toetsen. Daarmee kunnen we de leerresultaten van de kinderen afzetten tegen de landelijke standaarden. Binnen de tweede golflengte verzamelen we informatie waarmee we vergelijkingen kunnen maken tussen kinderen in de klas en groepen kinderen. Hierbij maken we gebruik van verschillende instrumenten, bijvoorbeeld volgbladen, proefwerken, werkstukken en spreekbeurten. Binnen de tweede golflengte volgen we ook de sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen. De derde golflengte is het kinddossier (portfolio). Dit bevat eigen werk van de kinderen, waarin hun leerproces zichtbaar wordt en dat zij zelf of samen met de leerkracht verzamelen. In het getuigschrift dat de leerlingen aan het einde van het schooljaar ontvangen, wordt de informatie uit de drie golflengtes samengebracht.

Er is een samenhang tussen lesstof van het periodeonderwijs en de aanpak in de wekelijkse oefeningen, waar cognitieve vaardigheden extra aandacht kunnen krijgen. Zo zorgen we voor een optimale differentiatie in lesstof en leertijd.

De leerkracht stemt de instructie en leerstof af op de verschillende niveaus in de klas. Globaal gaat het hierbij om de volgende niveaus:

1. Kinderen die na een korte instructie zelfstandig aan het werk kunnen en naast hun gewone en eventueel compacte werk, werk nog extra verdiepend werk kunnen doen.
2. Kinderen die instructie nodig hebben om hun werk te kunnen maken en daarna zelfstandig kunnen werken.
3. Kinderen die verlengde en begeleide inoefening en instructie nodig hebben om het werk te kunnen maken.

### 3.4 Reguliere toetsing

Wij maken gebruik van de landelijk genormeerde Citotoetsen. Het Cito-Leerling- en Onderwijsvolgsysteem (LVS-Leerling in Beeld) wordt afgenomen in klas 1 tot en met 6.

De middenmeting voor klas 1 tot en met 5 is in januari/februari en de eindmeting in juni. In de kleuterklas nemen wij nog geen Citotoetsen af. Klas 6 heeft een beginmeting in november, gevolgd door de landelijke Doorstroomtoets.

Welke Citotoetsen nemen we af?

Klassen 1-6:

- Rekenen-Wiskunde
- DMT + AVI
- Taal + Spelling

Klas 5 en 6:

- Spelling Werkwoorden
- Taalverzorging Leestekens
- Begrijpend Legen

## Werkwijze

Voor kinderen met leer- en/of gedragsproblemen kunnen dispenserende en/of compenserende maatregelen gelden bij het afnemen van de toetsen.

De Citotoetsen nemen we af aan de hand van de toetskalender. Ze leveren belangrijke informatie voor het opstellen, uitvoeren en evalueren van plannen.

In februari nemen we in de 6e klas de landelijke doorstroomtoets af, dat is op onze school de IEP-toets van Bureau ICE. Het voorlopig advies voor het voortgezet onderwijs wordt in januari vastgesteld en met de ouders en kinderen gedeeld. Het voorlopig advies is gebaseerd op waarnemingen van de leerkracht en tussentijdse Citotoetsen. Uiterlijk eind maart ontvangen de leerlingen en ouders het definitieve advies.

Naast de reguliere toetsen zijn er ook de periodetoetsen aan het einde van een periode, waarin we bekijken wat het kind heeft opgestoken van de aangeboden lesstof.

### 3.5 Ontwikkelings Perspectief Plan (OPP)

Heeft een leerling op één of meerdere vakken een dusdanige leerachterstand opgebouwd dat we verwachten dat het kind de einddoelen van het basisonderwijs niet kan halen, dan kunnen we deze bijstellen. In deze situatie kunnen we besluiten om de leerling voor de betreffende vakken op een eigen leerlijn te laten werken, op basis van een Ontwikkelings Perspectief Plan (OPP). In dit plan beschrijven we de ontwikkeling waarvan we verwachten dat deze haalbaar is. Daarnaast staat in dit plan op welke wijze extra ondersteuning geboden wordt. Ouders worden bij dit proces betrokken en zijn op de hoogte van de gemaakte afspraken.

In de regel wordt een dergelijk besluit genomen vanaf eind klas 4, als een leerling ondanks geboden extra ondersteuning de cognitieve achterstand niet heeft ingelopen. Het betreft dus een eigen leerlijn voor een of meer specifieke vakken. Voor het overige lesaanbod geldt dat de leerling mee doet op het niveau van de klas.



### 3.6 Getuigschrift

Aan het einde van het schooljaar krijgt iedere leerling een door de leerkracht geschreven getuigschrift. In het getuigschrift geeft de leerkracht een beeld van de cognitieve en de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerling in het afgelopen jaar. Daarnaast bevat het getuigschrift een overzicht van de behandelde lesstof en een beoordeling van de gevolgde vakken. Dit op basis van de gegevens die verzameld zijn in de loop van het schooljaar op band één, twee en drie (zie 3.3). Het getuigschrift bevat voor iedere leerling een individueel gedicht of spreuk met een kunstzinnige verwerking.

### 3.7 De intern begeleider

De school heeft intern begeleiders. De intern begeleider ondersteunt en begeleidt de leerkracht op het gebied van (extra) zorg voor de leerlingen. Zo nodig helpt zij bij het samenstellen van een hulpplan. De intern begeleider is zorgcoördinator en verantwoordelijk voor de zorgverbreding in de school. Zij heeft zowel een ondersteunende, als een coördinerende taak. Vier keer per schooljaar is er overleg tussen de intern begeleider en de klassenleerkracht, waarbij zij de hele klas en/of individuele leerlingen bespreken. Van de klassen 1 tot en met 6 bespreken ze daarbij ook de toetsgegevens en stemmen ze de interventies af die in de klas of daarbuiten nodig zijn voor een leerling.

Dit heeft een driedelig doel:

- het ontwikkelingsniveau van de klas als geheel bewaken;
- didactische en/of methodische ondersteuning bieden aan de klassenleerkracht;
- samen bekijken wat nodig is voor zorgleerlingen.

Dit proces heeft een cyclisch karakter en staat jaarlijks beschreven in de zorgdocumenten die de intern begeleider opstelt. De intern begeleider maakt op grond van de toetsen ook twee keer per jaar een analyse van de Cito-opbrengsten. In deze analyse bekijken we de resultaten schoolbreed en van de individuele klassen; we monitoren dit aspect van de onderwijskwaliteit dus op school- en klassenniveau. De analyse wordt besproken met de schoolleiding, bestuur en de leerkrachten.

Naar aanleiding van de analyse kan de leerkracht leerlingen aanmelden bij de intern begeleider, met het verzoek om een extra ondersteuningstraject. Dit kan remedial teaching, verdiepingsonderwijs of gedragsondersteuning zijn.

### 3.8 De remedial teacher

De remedial teacher (RT-er) geeft specifieke begeleiding aan de kinderen. Dit betekent dat zij met een leerling individueel of in een kleine groep leerlingen werkt aan de ontstane hiaten in het leerproces. Zij werkt met de leerling aan de zorgvraag en aan de leeruraag die de leerkracht heeft geformuleerd in een hulpplan. Tijdens dit traject heeft de remedial teacher contact met de leerkracht. Na afloop van dit begeleidingsproces levert de remedial teacher het hulpplan in bij de leerkracht en de intern begeleider. De leerkracht bespreekt de deelname aan RT voorafgaand aan de begeleiding, en koppelt de evaluatie terug aan ouders. Een leerling heeft indien nodig recht op twee tot drie RT-periodes per schoolloopbaan. De remedial teacher heeft regelmatig contact met de leerkrachten over de vorderingen bij de remedial teaching.

### 3.9 De onderwijsassistenten

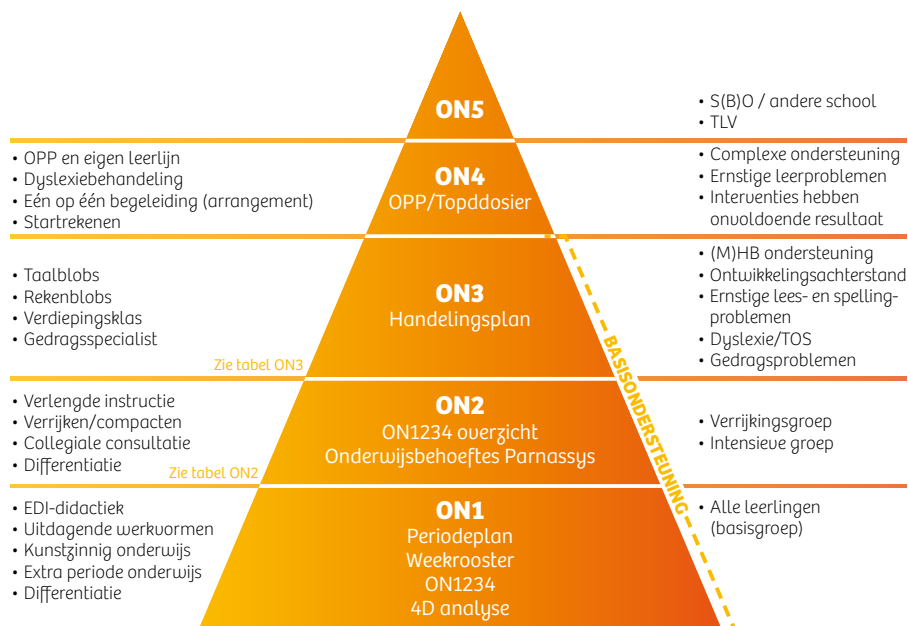
De school heeft onderwijsassistenten. Zij werken in alle klassen en ondersteunen de leerkrachten en leerlingen op vaste momenten, onder andere door met kleine groepjes kinderen buiten de klas met gerichte doelen aan het werk te zijn.

### 3.10 Dyslexieprotocol

Binnen de school werken we met een dyslexieprotocol. Leerlingen met (vermoedelijk) dyslexie bieden wij passende ondersteuning en begeleiding.

In onze ondersteuningsstructuur is er naast klassikale ondersteuning (ON1) en gerichte individuele ondersteuning (ON2) ook de mogelijkheid van RT (remedial teaching of andere specifieke interventies binnen de school) (ON3). De remedial teacher verzorgt o.a. de intensieve ondersteuning aan leerlingen, waarvan het vermoeden bestaat dat zij ernstige dyslexie hebben (ED). Zij legt hiervan, met ondersteuning van de onderwijsassistenten, een dossier aan en adviseert in voorkomende gevallen de leerkracht en intern begeleider een aanvraag in te dienen tot onderzoek naar dyslexie. De leerkracht bespreekt dit advies met de ouders. Ouders doen daarna bij het samenwerkingsverband een aanvraag tot onderzoek. In het toewijzingstraject naar een ED-onderzoek vervult het Samenwerkingsverband De Eem een poortwachtersrol.

### ONDERSTEUNINGSSTRUCTUUR - LEREN



| ON2                     | Verrijking  | Intensief  |
|-------------------------|---|--|
| <b>Rekenen</b>          | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Groene boek (Wig)</li> <li>• Reketijgers</li> <li>• Rekenkundig</li> <li>• Denken in getallen</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Rekenblobs</li> <li>• Oranje bijwerkboeken</li> </ul>   |
| <b>Technisch lezen</b>  | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Uitdagende leesboeken</li> </ul>   | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Begeleid 1 op 1 hardop lezen</li> <li>• 1 op 1 letters flitsen</li> <li>• Tutorlezen / flitsen</li> <li>• Racelezen</li> <li>• Taalblobs (uitzonderlijk)</li> </ul> |
| <b>Taalverzorging</b>   | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Stelopdrachten</li> <li>• Compacten tijdens oefenuur</li> </ul>  | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Taalblobs vanaf klas 4</li> <li>• Dicteewoorden thuis oefenen</li> <li>• Visueel dictee (alleen weet-woorden)</li> </ul>  |
| <b>Begrijpend lezen</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Prike/co</li> </ul>  | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Pre teaching</li> <li>• Begeleid inoefenen</li> </ul>   |

| ON3                     | Verrijking   | Intensief  |
|-------------------------|--|--|
| <b>Rekenen</b>          | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Verdiepingsklas</li> </ul>                                      | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Rekenblobs</li> <li>• Oranje bijwerkboeken</li> </ul>   |
| <b>Technisch lezen</b>  | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Verdiepingsklas</li> </ul>                                      | <ul style="list-style-type: none"> <li>• RT: getalbegrip en rekenstrategieën</li> <li>• Pre teaching</li> </ul>  |
| <b>Taalverzorging</b>   | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Stelopdrachten</li> <li>• Compacten tijdens oefenuur</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Taalblobs vanaf klas 4</li> <li>• Dicteewoorden thuis oefenen</li> <li>• Visueel dictee weet-woorden</li> </ul> |
| <b>Begrijpend lezen</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Prike/co</li> </ul>   | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Pre teaching</li> <li>• Begeleid inoefenen</li> </ul>   |

Een leerling kan hiervoor in aanmerking komen onder de voorwaarde dat de school een intensief voortraject heeft verzorgd met deskundige hulp voor het kind. Daarnaast moet er intensief geoefend zijn op school en thuis. Blijft er ondanks deze extra zorg een ernstige achterstand bestaan, dan kan de leerling in aanmerking komen voor vergoeding van een psychodiagnostisch onderzoek naar ernstige dyslexie (ED). Is er inderdaad sprake van ernstig dyslexie, dan wordt ook de behandeling vergoed. De behandeling wordt buiten school uitgevoerd door een gekwalificeerde dyslexiezorgverlener die aangesloten is bij het NRD/KD en die een zorgcontract heeft dat is afgesloten door de gemeente Amersfoort.

Bij Citotoetsen zijn er in geval van vastgestelde ernstige dyslexie diverse ondersteuningsmogelijkheden die we kunnen afstemmen op de leerling, zoals:

- meer tijd geven;
- de toets in delen opsplitsen;
- de toets vergroten van A4- naar A3-formaat;
- de toets voorlezen. Dit kan ook digitaal gebeuren.

### **3.11 Ondersteuning bij dyscalculie en ernstige rekenproblemen**

ERWD is de afkorting van Ernstige Reken-/Wiskunde problemen en Dyscalculie. Hierbij hanteert de school het Dyscalculieprotocol dat door BVS Schooladvies\* is ontwikkeld. Voor dyscalculie bestaat geen vergoede ondersteuning en/of begeleiding.

Kinderen die dat nodig hebben krijgen ondersteuning bij de toetsen, zoals:

- gebruik maken van concreet materiaal, zoals MAB;
- de toetsopgaven voorlezen;
- de toets vergroten;
- meer tijd geven;
- de toetsen in kleinere delen opsplitsen;
- in zeer uitzonderlijke gevallen: het gebruik van een rekenmachine.

Ook hier bekijken we wat de leerling nodig heeft en wat tijdens de rekenlessen al gebruikelijk is aan ondersteuning.

### **3.12 Kinderbespreking**

Elke leerkracht heeft de mogelijkheid om, in overleg met ouders, een leerling in te brengen in de kinderbespreking tijdens de pedagogische vergadering. Dit hoeft geen zorgleerling te zijn. In de kinderbespreking worden de collega's uitgebreid over het kind geïnformeerd door de klassenleerkracht, de kleuter-leerkracht (bij wie de leerling in de klas heeft gezeten) en de vakleerkrachten. Aan de hand van een of meer vragen van de klassenleerkracht proberen de collega's gezamenlijk te doorgronden wat dit kind nodig heeft en wat de klassenleerkracht en eventueel andere deskundigen in en buiten de school kunnen bijdragen. Deze werkwijze leidt niet alleen tot hulp voor de leerling, maar fungeert ook als deskundigheidsbevordering voor alle collega's.

### **3.13 Extra ondersteuning buiten de klas**

In elke klas zitten kinderen die door hun manier van leren, hun gedrag of op andere wijze opvallen, en die op grond daarvan speciale ondersteuning nodig hebben. Wij zien het als onze taak deze kinderen te omringen met extra aandacht en ondersteuning. In eerste instantie gebeurt dit door de klassenleerkracht (ON2). Als we zien dat er meer nodig is voor een kind, breiden we de ondersteuning uit naar buiten de klas (ON3).

### **3.14 Onderzoek buiten school**

De leerkracht en de intern begeleider kunnen tot de conclusie komen dat een kind extra onderzoek nodig heeft om meer inzicht te krijgen in de achtergronden van de problemen in leren of het tot leren kunnen komen. Dit bespreekt de leerkracht dan met ouders. Ouders kunnen ook zelf onderzoek initiëren. Het is belangrijk dat de ouders de school hier goed over informeren. Bekostiging van onderzoek wordt niet door school vergoed. Vaak is een verwijzing van de huisarts, wijkteam en/of GGD arts nodig om een vergoeding via de zorgverzekering te krijgen.

\* BVS Schooladvies is een onderwijsadviesbureau met kennis en expertise van vrijeschoolonderwijs.

### 3.15 Meer- en hoogbegaafdheid

Binnen onze school hebben we een eigen visie op meer- en hoogbegaafdheid ontwikkeld. Daarbij kijken we vanuit de antroposofische menskunde naar de ontwikkelingsvraag van het kind, de basis van ons onderwijsaanbod. We richten ons daarbij op het brengen van balans tussen het denken, de wilsontwikkeling, het sociale bewustzijn en het gevoelsgebied. Ons doel is om elk kind tijdens de basisschoolperiode te begeleiden tot een zelfstandig kind dat in balans is en klaar is om de wereld in te gaan. Het vraagt voor deze kinderen veelal een andere aanpak.

Voor kleuters met een ontwikkelingsvoorsprong is er extra aandacht voor een gezonde en evenwichtige ontwikkeling van de lichaamsgerichte zintuigen, zodat niet alle leerenergie in het 'hoofd' van het kind gaat zitten. Wanneer de lichaamsgerichte zintuigen zich goed ontwikkelen dan vormt dit een solide basis voor de overige zintuigen. Omdat deze kinderen een natuurlijke leerweg via het denken hebben, wordt het denken veelal ingezet om deze zintuigen te ontwikkelen. Er is voor kleuters met een ontwikkelingsvoorsprong een mogelijkheid van verdiepingslessen buiten de klas, waar zij met ontwikkelingsgelijken werken aan de aanwezige ontwikkelingsvraag op het gebied van executieve functies, het bewuste leren en oefenen, samenwerking, ruimtelijk inzicht en fantasie.

In de onderbouw wordt de cognitieve uitdaging in de klas vormgegeven met differentiatie in de les met aangepast aanbod en hogere denkordeuragen, en in de verschillende lesmethodes. Daarnaast wordt er op school in de klas o.a. gebruik gemaakt van Levelwerk. Hierin zijn zowel samenwerkingsvormen als individuele mogelijkheden. Het cognitief leren wordt verbonden met beleven en beweging. Hierdoor wordt de lesstof meer geautomatiseerd en eigen gemaakt dan alleen de abstracte gedachten erover. Bij de wilsontwikkeling krijgen de executieve vaardigheden de nodige aandacht. Het gaat hierbij om alle vaardigheden die nodig zijn om tot leren te komen. Zoals het plannen en organiseren van het werk, je voldoende concentreren, tijdig hulp vragen, je eigen werk controleren of iets extra oefenen.

Er is op onze school een verdiepingsklas voor kinderen uit de klassen 1-2-3 en een verdiepingsklas voor kinderen uit de klassen 4-5-6. Hierin zal gericht gewerkt worden aan de leerkuil, een positieve groei mindset en de mogelijkheid om met ontwikkelingsgelijken het creatieve denken vrije ruimte te geven. Onze school heeft een specialist hoogbegaafdheid die in nauw overleg met de leerkracht en IB-er meekijkt, adviseert en verschillende lessen voor deze doelgroep vormgeeft. In uitzonderlijke gevallen begeleidt zij kortdurend individuele leerlingen.

### 3.16 Sociaal emotionele ontwikkeling

Binnen school is er een pedagogisch ondersteuner om de leerling en leerkrachten te helpen bij vragen in de sociaal emotionele ontwikkeling van leerlingen.

### 3.17 Passend onderwijs

Alle kinderen hebben recht op goed onderwijs. Bij vragen over passend onderwijs, werken wij samen met Samenwerkingsverband De Eem (SWV de Eem). In sommige gevallen is dit noodzakelijk om passend onderwijs te kunnen bieden. In Samenwerkingsverband de Eem werken schoolbesturen en basisscholen in de gemeenten Amersfoort, Baarn, Bunschoten-Spakenburg (Eemdijk), Leusden (Achterveld), Soest (Soesterberg) en Woudenberg samen. Het gaat om 23 samenwerkende schoolbesturen van ruim 124 reguliere en speciale (basis)scholen. Daarom stimuleert, faciliteert en coacht SWV de Eem bij het inzetten van de juiste voorzieningen, zo dicht mogelijk bij het kind op school. De onderwijsondersteuners van SWV de Eem spelen hierbij een centrale rol. Zij ondersteunen de scholen bij de invulling van hun zorgplicht met arrangementen om extra ondersteuning op school te realiseren. In principe bepalen de school en de ouders samen, in lijn van de mogelijkheden van kind, wat het beste onderwijsaanbod voor een kind is. Lukt dat niet? Dan biedt SWV de Eem hulp bij het vinden van passend onderwijs.

Kijk voor meer informatie op: [www.swudeem.nl](http://www.swudeem.nl)

### **JOSEE: steunpunt passend onderwijs in de regio Eemland**

JOSEE is het gezamenlijk steunpunt voor jeugd en ouders van SWV de Eem (primaire onderwijs) en SWV Eemland (voortgezet onderwijs). We werken in de regio Eemland (gemeenten Amersfoort, Baarn, Bunschoten-Spakenburg, Leusden, Soest en Woudenberg). Het steunpunt is bedoeld om jeugd en ouders te informeren en ondersteunen op het gebied van passend onderwijs. Tegelijkertijd signaleert JOSEE het als er iets verbeterd kan worden op het gebied van passend onderwijs in de regio. Kom je ergens zelf niet uit? Neem contact op! JOSEE beantwoordt al jouw vragen, gaat in gesprek en ondersteunt waar nodig. Ook is er de mogelijkheid om op ons spreekuur (op afspraak) te komen.

Voor meer informatie:

- Website: [www.josee.nu](http://www.josee.nu)
- E-mail: [contact@josee.nu](mailto:contact@josee.nu)
- Telefoon: 033 - 3030488

### **MetMaya**

Vanaf 1 januari 2024 is MetMaya dé organisatie voor aanvullende, specialistische jeugdhulp in de regio Amersfoort. Met Maya is een samenwerkingspartner van de Vrije School Amersfoort.

MetMaya onderschrijft de wens dat kinderen en jongeren veilig en gezond opgroeien. Zo kansrijk en zo thuis als mogelijk. En als thuis echt niet kan, dan zo dichtbij huis als mogelijk. Om daaraan bij te dragen, bieden zij tijdelijke aanvullende specialistische hulp. Met 'aanvullend' bedoelen wij dat de hulp aanvullend is op de ondersteuning die het gezin ontvangt vanuit de directe omgeving. Zoals bijvoorbeeld op school of bij de kinderopvang. Of die het lokale (wijk)team het gezin biedt. Zij sluiten dus aan op de directe omgeving van het kind, de jongere of het gezin.

Als steun dichtbij niet genoeg is, dan kun je professionele hulp vragen bij het lokale (wijk)team, je huisarts, medisch specialist, GGD, POH-jeugd of Jeugdarts. Meestal kun je hierna zelf weer verder. Is deze hulp of ondersteuning niet voldoende? En is (tijdelijk) aanvullend specialistische jeugdhulp nodig? Dan kun je een verwijzing krijgen naar MetMaya.

Website: [Metmaya.nl](http://Metmaya.nl)



merman of vrouw doet veel klussen,  
et maken van kousen of afhangen  
wren. Onmisbaar om het hout te  
zijn de zaag, hamer, schroevendraaier  
Natuurlijk ook de waterpas om  
t te maken (het timmermansoog ziet niet  
de duimstok voor alles op te meter.

# Hoofdstuk 4: Aanmeld- procedure nieuwe Leerlingen



Zaag



Schroeven  
draaier



duimstok  
(1 meter)



Waterpas



hamer

## HOOFDSTUK 4 HOUD VERBINDINGEN



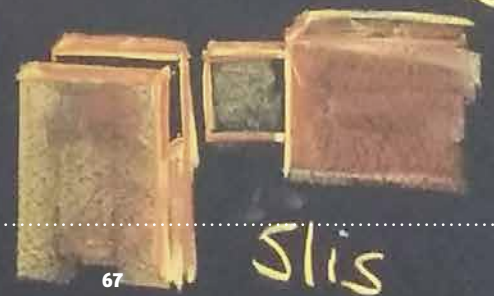
Verstek



Tand  
verbinding



Pen-gat  
verbinding



Slis

Iedereen is  
welkom



## 4. Uw kind aanmelden

### 4.1. Aanmeldingsprocedure

In Amersfoort hebben de besturen afspraken gemaakt over een duidelijke aanmeldprocedure op alle scholen. De Amersfoortse schoolbesturen vinden het belangrijk dat alle ouders gelijke kansen krijgen om een plaats op een school van hun voorkeur te vinden. U kunt uw kind aanmelden vanaf het moment dat het drie jaar is geworden. Algemene informatie over het aanmelden van uw kind op een school in Amersfoort is te vinden via [www.amersfoortvoorkinderen.nl](http://www.amersfoortvoorkinderen.nl)

### Aanmelden

Als een kind drie jaar is, kunnen ouders hun kind aanmelden op de school van hun keuze, zij vragen dan om op de school te worden toegelaten. Hiervoor wordt het aanmeld-/contactformulier op de website van de school gebruikt. De school kijkt vervolgens of er specifieke ondersteuning voor het kind nodig is. Na de aanmelding ontvangen ouders binnen zes weken een mail met het besluit over de toelating van het kind (de reguliere termijn voor verlenging is vier weken). Wij zijn een school waar structureel meer aanmeldingen dan plaatsen zijn, hierom werken wij met loting per maand. Hierover worden ouders binnen zes weken na aanmelding geïnformeerd.

Bij loting gelden onze voorrangsregels: broertjes/zusjes van leerlingen die al op school zitten, en kinderen van medewerkers hoeven niet mee te loten.

Alle kinderen zijn welkom op onze school, maar er kunnen zich echter omstandigheden voordoen waarbij wij als school die bepaalde leerling niet het juiste onderwijs kunnen bieden. U kunt daarbij denken aan:

- De groep, waarin de toekomstige leerling geplaatst zou moeten worden, is fysiek vol.
- De toekomstige leerling heeft een zo specifieke hulpvraag, dat wij als basisschool die hulpvraag niet kunnen beantwoorden.
- Het aantal leerlingen dat extra ondersteuning behoeft is in de desbetreffende groep al maximaal.

De aanmeldcriteria die gelden zijn:

- Er is een informatieavond- of inloopochtend bezocht.
- Ouders respecteren of onderschrijven de Antroposofische grondslag van de school.
- Er is plaats/ruimte op de school.
- Als een kind al op een school zit, voldoet aanmelding aan de criteria van het 'convenant tussentijds overstappen dat binnen Amersfoort geldt'.
- Het aanmeldformulier en biografieformulier (deze ontvangen ouders als het kind 3,5 jaar is), zijn ingevuld en teruggestuurd naar de school. Ouders delen relevante onderzoeksgegevens met school, indien aan de orde.
- Ouders verklaren de gegevens over hun kind volledig en naar waarheid te hebben ingevuld.

### **Inschrijven en plaatsen**

Op het moment dat een school besluit om een kind toe te laten, omdat er plek is op school en er de inschatting is dat kan worden voorzien in de onderwijsbehoeften van het kind, dan wordt het kind ingeschreven in de leerlingadministratie. Dit is een administratieve handeling. Vervolgens bepaalt de school in welke groep het kind geplaatst wordt.

### **4.2 Startdatum kleuter**

Een kind wordt toegelaten als na aanmelding aan bovenstaande criteria is voldaan. Indien dit zo is, wordt besloten om een kind definitief in te schrijven. De ouders ontvangen een bewijs van inschrijving.

Vier tot zes weken voordat uw kind vier jaar wordt, neemt de kleuterleerkracht contact met u op om de startdatum af te spreken. Daarnaast om het aanmeld en biografieformulier en wat praktische zaken door te nemen. Indien hiertoe aanleiding wordt gezien, kan dit ook al in een eerder stadium gebeuren.

Het kan zijn dat er een gesprek plaatsvindt met de intern begeleider en de kleuterleerkracht om te bepalen of onze school de zorgvraag van uw kind kan beantwoorden. Is dat niet het geval, dan heeft onze school de zorgplicht om samen met u een andere passende onderwijsplek te vinden. In sommige situaties onderzoeken we of plaatsing met extra ondersteuning vanuit Samenwerkingsverband de Eem wel haalbaar is.

Er zijn zes kleuterklassen. De klassen zijn qua leeftijd heterogeen samengesteld. Om tot een goede verdeling over de kleuterklassen te komen, kijken we bij de plaatsing naar zowel leeftijd als verdeling van jongens en meisjes. Ook bekijken we of broertjes en zusjes bij elkaar of juist apart geplaatst moeten worden. De inschatting van de ouders vinden we erg belangrijk bij deze afweging.

### **4.3 Overstappen van andere basisschool naar de Vrije School Amersfoort**

Denkt u erover om over te stappen naar de Vrije School Amersfoort, dan is dit mogelijk na de zomervakantie. Aanmelden voor een overstap geeft geen automatische garantie op plaatsing. Er wordt per situatie een besluit genomen of wij kunnen plaatsen. Wij zullen tijdens het overstapproces in overleg met u zorgvuldig afwegen of wij op dit moment de beste keus zijn voor uw kind(eren). Mocht dit naar ons idee niet zo zijn, dan zullen we u adviseren over meer geschikte mogelijkheden. Tijdens het lopende schooljaar overstappen is alleen in uitzonderlijke gevallen mogelijk. Dit is een afspraak tussen alle basisscholen binnen de gemeente Amersfoort. Neemt u in dit geval eerst contact op met uw huidige school om uw wens tot overstappen kenbaar te maken.

Onze overstap procedure ziet er als volgt uit:

1. Gezien de bijzondere aard van ons onderwijs, verzoeken we een inloopochtend of informatieavond te bezoeken. U kunt in onze agenda op de website vinden wanneer deze plaatsvinden.
2. Als u n.a.v. van deze informatie de overstap in gang wilt zetten, maakt u een afspraak met een van de intern begeleiders voor een kennismakingsgesprek. Mits er daadwerkelijk plaats beschikbaar is in de beoogde klas. Dit kunt u doen door een e-mail te sturen naar [info@vrijeschoolamersfoort.nl](mailto:info@vrijeschoolamersfoort.nl). Wij nemen dan contact met u op. Naast een wederzijdse kennismaking, is dit gesprek bedoeld om inzicht te krijgen in de beweegredenen en de achtergronden van de voorgenomen schoolwisseling.
3. Met uw medeweten neemt de intern begeleider contact op met de huidige school om ook hun visie op de ontwikkeling van uw kind(eren) te horen.
4. Mogelijk vindt er een observatie, door de intern begeleider of klassenleerkracht, plaats op de huidige school.
5. Op basis van de informatie die wij krijgen van ouders, de huidige school en eventueel een observatie, nemen wij een besluit. Wij zullen het besluit met een toelichting met u delen.
6. Wanneer er op basis van het leerlingaantal geen plek is in de betreffende klas, kunt u iedere eerste maandag van maand bellen om te informeren of er een plekje is vrijgekomen. Wij werken niet met een wachtlijst.

Natuurlijk kunt u van uw kant tot het inzicht komen dat u toch niet voor de Vrije School Amersfoort wilt kiezen. U kunt dit op elk moment in de bovenstaande procedure bij ons aangeven.

Aanvragen voor zij-instroom nemen wij in behandeling van september tot 6 weken voor de zomervakantie. Aanvragen na de maand mei, kunnen wij voor het daaropvolgende schooljaar niet meer in behandeling nemen.

Op grond van alle relevante informatie beslist de directeur in samenspraak met de intern begeleider of de school het kind kan toelaten en indien nodig de juiste onderwijsondersteuning kan bieden of op zoek gaat naar een andere, passende school. In het laatste geval geeft de Intern Begeleider op basis van dit onderzoek een advies aan de ouders.

#### **4.4 Zindelijkheid bij het starten in de kleuterklas**

Wanneer een kind start op de Vrije school Amersfoort moet een kind overdag zindelijk zijn. Kinderen die overdag niet zindelijk zijn kunnen niet starten in de kleuterklas. Natuurlijk wil je graag als ouder/verzorger en als school dat het kind zindelijk is als het naar de basisschool gaat. Dat lukt niet altijd.

Als je kind overdag niet zindelijk is, vragen wij je dit tijdig aan te geven bij ons.

Een enkele keer komt het voor dat een kind om medische redenen niet zindelijk is. Wanneer hier sprake van is, ontvangen wij graag tijdig een doktersverklaring met een medische indicatie. Wij zullen dan samen met ouders, de GGD, Wijkteam en eventueel Samenwerkingsverband De Eem onderzoeken wat er nodig is om onderwijs te kunnen bieden en wat er nodig is rondom verschoning. Hierbij zullen wij ook een beroep doen op ouders en hun netwerk. De leerkrachten kunnen niet verschonon.

#### **Wat verstaan wij onder zindelijkheid en wat is een ongelukje?**

Als een kind zelf aangeeft wanneer het naar de wc moet en dit geheel zelfstandig kan doen, is een kind zindelijk. Het kan zijn dat een kind soms een ongelukje heeft. Hiervan is sprake als een kind incidenteel 'vergeet' om naar de wc te gaan omdat het in zijn/haar spel zit of dat het kind bijvoorbeeld de knoop of rits van een broek niet op tijd open kreeg.

Afspraken bij ongelukjes en rondom het nog niet (volledig)zindelijk zijn:

- Een overdag niet zindelijk kind kan niet starten bij ons op school. De school zal ouders verzoeken naar de huisarts of GGD arts te gaan en de niet zindelijkheid te bespreken, mocht je dit nog niet gedaan hebben. Zij kunnen verder helpen en adviseren over wat je kunt doen om je kind te helpen met zindelijk worden. De leerkracht zal je vragen om de maximale inspanning te leveren je kind te trainen op zindelijkheid.
- De ouder(s)/verzorger(s) brengen de leerkracht op de hoogte van de aanpak die door de arts of hulpverlener wordt voorgesteld. Indien mogelijk, past de leerkracht deze aanpak toen. Op die manier is er één lijn tussen de aanpak thuis en op school.
- Leerkrachten helpen het kind op gezette tijden eraan herinneren naar de wc te gaan.
- Bij ongelukjes vragen wij ouder(s)/verzorger(s) (of een vervanger) binnen afzienbare tijd op school te zijn om het kind te verschonon. Ouder(s)/verzorger(s) moeten hiervoor telefonisch bereikbaar zijn. Bij voorkeur kom je als ouder zelf je kind verschonon; wanneer je hiertoe niet in de gelegenheid bent, zorg je voor een persoon die dit komt doen. Deze persoon is ook telefonisch bereikbaar.

#### **4.5 Grenzen aan onderwijs**

Als het gaat om plaatsing van een kind zijn er grenzen aan onze mogelijkheden als school. Het kan zijn dat wij de vereiste zorg- en onderwijsbegeleiding voor het kind niet kunnen bieden. Dit kan verschillende redenen hebben. Bijvoorbeeld dat de samenstelling en de grootte van de klas dit niet toelaat. Of omdat de vereiste faciliteiten niet aanwezig zijn: denk aan aanpassingen aan het gebouw, klas of het plein. De grenzen van het onderwijs staan beschreven in het schoolondersteuningsprofiel (SOP) van de school. Het SOP staat op onze website.

#### **4.6 Aantal leerlingen per klas**

Wij hanteren het uitgangspunt van 28 leerlingen per klas. Hiervan kan worden afgeweken als de intern begeleider of directeur hiertoe aanleiding ziet. Bijvoorbeeld door een hoog aantal zorgleerlingen in de klas, of de groepsdynamiek.

#### 4.7 Leerplicht

Alle leerlingen in Nederland vanaf 5 jaar hebben leerplicht. Leerlingen van 4 jaar zijn nog niet leerplichtig. Wij adviseren om kinderen van 4 jaar wel naar school te laten gaan en adviseren daarbij aanvankelijk minimaal 1 rustdag. Onze ervaring is dat de start in de kleuterklas voor kinderen intensief is en minimaal 1 rustdag wenselijk is. Dit bespreek je ook met de kleuterleerkracht tijdens het kennismakingsgesprek.

Vanaf de leerplichtige leeftijd van 5 jaar zijn er binnen het wettelijk kader aanpassing mogelijk indien dit noodzakelijk is. Hierover kun je contact opnemen met de leerkracht en intern begeleider, zij kunnen je daar verder over adviseren. De directeur dient op de hoogte te worden gesteld.

Vanaf de leeftijd van 6 jaar is dit niet meer mogelijk en moeten leerlingen een volledige schoolweek aanwezig zijn. Bij ongeoorloofd verzuim zullen wij altijd melding doen bij leerplicht.

#### 4.8 Continurooster

- Klassen 1, 2, 4,5 en 6: 08.30-14.15 uur
- Klassen 3 (dependance): 08.40-14.25 uur
- Kleuterklassen: 08.30-14.00 uur

Kleuters van 5 en 6 jaar gaan maandag t/m vrijdag naar school van 08.30-14.00 uur. De 4-jarige kleuters gaan alle dagen naar school behalve de woensdag. Dan zijn ze thuis.



# Hoofdstuk 5: Aansluiting op het voortgezet onderwijs

Wij, het dierst weer!  
Ik vind twee keer op mijn been.  
Het kwamen door een hult in de weg.  
Ik zag die hult eerst niet.  
en toen weer niet.  
mijn knie doofde weer.  
mijn broek heeft een schaar.  
Maar ik had niet meer  
de power die ik kreeg voor de pijn.

groot en maak en dan had  
dit is maak en dit is groot.  
maak is de gun van groot.  
en groot is de bron van maak  
maak is klein, maak is groot.  
groot is een.  
maar groot is niet klein.  
groot heeft een macht.  
een macht met een weer.  
de macht is groot.  
maak heeft ook een macht.  
haar macht is goed.  
en haar park is klein.  
maak heeft een hult op haar been.  
een hult door een steek van een ma  
groot dit op een hult in de hult.  
hij heeft ook door de hult.  
maak, maakt hij.  
kann je ook in de hult?  
maak is en.  
en daar moet een groot ook.  
het is dan sterk in de hult.  
en klein.  
ik, klein met de hult, zegt maak.  
kann hult hult?



## 5. Aansluiting op het voortgezet onderwijs

### 5.1 Vrijeschool van 4e tot en met 18e jaar

De vrijeschoolpedagogie richt zich op de ontwikkeling van het kind, van kleuterleeftijd tot en met 18 jaar. Het leerplan van de basisschool vindt dan ook zijn vervolg in het voortgezet onderwijs op de Stichtse Vrije School te Zeist, van klas 7 tot en met klas 10 of 12 (afhankelijk van VMBO-T, HAVO/ VWO). Vanzelfsprekend kan een leerling ook tussentijds of aan het einde van de basisschooltijd overstappen naar een andere basisschool of school in het voortgezet onderwijs.

### 5.2 Uitstroom naar het Voortgezet Onderwijs (VO)

Het schooladvies van de basisschool is leidend voor het VO (Voortgezet onderwijs). We geven het voorlopig advies voordat de doorstroomtoets (de 'IEP-toets') in februari gemaakt wordt. Het advies is gebaseerd op de leerprestaties, werkhouding, motivatie, sociaal emotionele ontwikkeling en het gedrag van de leerling. Valt de IEP-toets hoger uit dan het advies van de leerkracht, dan stellen we het definitieve advies bij. Hierbij hanteren wij de landelijke richtlijnen.

Na het ontvangen van het definitieve advies zijn ouders verantwoordelijk voor het inschrijven van hun kind op de vervolgschool. Dit doen ouders in de landelijke inschrijfweek voor het VO. Aanmelden voor een VO school ( de Stichtse Vrije school, of een andere school) gebeurt digitaal via de website van de school.

De Vrije school Amersfoort maakt na aanmelding door ouders het dossier compleet en deelt dit met de vervolgschool.

Meer informatie vind je op de website: [vanbasisnaarbrug.nl](http://vanbasisnaarbrug.nl)

### 5.3 Warme overdracht

Leerlingen van Vrije School Amersfoort gaan naar allerlei middelbare scholen. De ervaringen met de aansluiting zijn daarbij goed. Vrije School Amersfoort zorgt daarbij voor een 'warme overdracht' doordat de klassenleerkracht persoonlijk het schooladvies toelicht bij de middelbare scholen.

### 5.4 Overzicht uitstroom naar het vervolgonderwijs in percentages

| Niveau             | 2021-2022           | 2022-2023           | 2023-2024           | 2024-2025           |
|--------------------|---------------------|---------------------|---------------------|---------------------|
| PRO                | 0%                  | 0%                  | 2%                  | 0%                  |
| VMBO BK t/m VMBO T | 17%                 | 7%                  | 14%                 | 26%                 |
| VMBO TL            | 6%                  | 14%                 | 16%                 | 8%                  |
| HAVO/MAVO          | 8%                  | 11 %                | 14%                 | 0%                  |
| HAVO               | 14%                 | 18%                 | 18%                 | 8%                  |
| HAVO/VWO           | 10%                 | 25%                 | 20%                 | 21%                 |
| VWO                | 45%                 | 25%                 | 16%                 | 39%                 |
| <b>Totaal</b>      | <b>100% = 51 ll</b> | <b>100% = 28 ll</b> | <b>100% = 44 ll</b> | <b>100% = 39 ll</b> |



# Hoofdstuk 6: Communicatie met ouders



Het is prettig als het contact tussen ouders en de klassenleerkracht zo direct mogelijk verloopt.

## 6. Communicatie met ouders

### 6.1 Contact

Goed contact tussen ouders en leerkrachten vinden wij belangrijk. Als school maken wij hiervoor gebruik van het persoonlijke contact, de Parro app en email. Zowel leerkracht als ouders maken het kind mee en kunnen elkaar waardevolle informatie geven. De klassenleerkracht verzorgt de communicatie via ouderavonden, gesprekken met ouders, en met de klassenouders. Ook is er een klassenparrogroep (zie 6.9).

### 6.2 Communicatie tussen klassenleerkracht en ouders

Het is prettig als het contact tussen ouders en de klassenleerkracht zo direct mogelijk verloopt. De leerkracht laat duidelijk weten hoe en op welke momenten zij/hij aanspreekbaar is voor ouders. Hierover worden aan het begin van het schooljaar afspraken gemaakt tijdens de ouderavond.

### 6.3 Vragen over de school

Vragen die betrekking hebben op het schoolniveau, kunt u als ouder richten aan de schoolleiding. Voor het uitwisselen van korte en zakelijke informatie communiceren wij in principe via e-mail.

Mochten gesprekken of correspondentie met de directeur, leerkracht of andere schoolmedewerkers geen uitkomst bieden, dan kunt u een beroep doen op de externe vertrouwenspersoon. Neem in dat geval kennis van het klachtenreglement (zie ook 6.14 'klachtenreglement').

### 6.4 De ouderavond

Op ouderavonden informeren we ouders over het reilen en zeilen van de klas als geheel. Aan de orde komen onder meer een inhoudelijk deel over de leeftijdsfase, ontwikkelings- en vertelstof, pedagogische achtergronden van een vak, een periode of jaarfeest. Ook is er een programmatisch deel met aandacht voor vragen als: waar is de klas mee bezig? Wat is de afgelopen weken aan de orde geweest of wat komt binnenkort aan de orde? Ouders kunnen schriften, handwerk en kunstzinnig werk van hun kind bekijken en er worden praktische afspraken gemaakt.

Af en toe doen de ouders samen een activiteit uit het onderwijs, bijvoorbeeld schilderen, knutselen voor een jaarfeest, bewegend rekenen, euritmie of vormtekenen. Soms is er behoefte aan uitwisseling en discussie en bereidt de leerkracht een thema voor. Het bezoeken van de ouderavonden legt de basis voor een goed contact met de school en de klassenleerkracht. Het scheidt ook een band met de andere ouders van de klas, wat de groepsdynamiek ook in de klas versterkt. Ouderavonden worden per klas minimaal twee keer per jaar georganiseerd.

### **6.5 Algemene ouderavond en thema-avonden**

Elk jaar vindt er ook een algemene ouderavond plaats. Tijdens de algemene ouderavond geeft de directie informatie aan ouders over schoolontwikkelingen. Soms bespreken we dan onderwerpen die de hele schoolgemeenschap aangaan, bijvoorbeeld pedagogische onderwerpen die in meerdere klassen spelen, of organisatorische veranderingen.

### **6.6 Huisbezoek kleuters**

Kleuterleerkrachten brengen een bezoek bij elk kind thuis. Met een huisbezoek willen zij een goede afstemming tussen thuis en school bevorderen. Het helpt hen ook een beeld te krijgen van de thuissituatie en de leefwereld van het kind. Een huisbezoek bij leerlingen in de onderbouw vindt alleen plaats wanneer daartoe aanleiding is bij ouders of leerkracht.

### **6.7 Het 15-minutengesprek**

Tweemaal per jaar organiseert de school op vooraf vastgestelde data schoolbreed oudergesprekken. Daarin bespreken de leerkracht en de ouders de ontwikkelingen van het kind op de verschillende vlakken. Hierbij worden in de onderbouw ook de leer-ontwikkelingen uit het Cito-leerlingvolgsysteem teruggekoppeld en kan het kindbeeld worden aangevuld door ouders. Deze gesprekken duren vijftien minuten. De oudergesprekken worden veelal overdag, tijdens en na schooltijd gehouden.

Wanneer een leerkracht met ouders méér wil bespreken dan alleen de 'normale gang van zaken', dan maakt deze een aparte afspraak hiervoor met de ouders. Dit kan zich bijvoorbeeld voordoen als er bij het kind bijvoorbeeld sprake is van een zorg op het gebied van leer, gedrag of sociale vaardigheden, dat om extra aandacht vraagt.

### **6.8 Communicatie met gescheiden ouders**

De Vrije School Amersfoort hanteert het 'Protocol informatievoorziening gescheiden ouders'. Dit protocol geeft uitleg over de wijze waarop de school omgaat met de informatievoorziening aan gescheiden ouders. Het protocol besteedt onder andere aandacht aan de vraag wat u van de school mag verwachten, wat van u zelf wordt verwacht en op welke informatie u als gescheiden ouders kunt rekenen.

### **6.9 Klassenparro & groepsapps**

Elke klas heeft een Parro appgroep waarin de leerkrachten informatie en foto's delen. De praktijk heeft geleerd dat in veel klassen door de ouders een groepsapp wordt ingericht om ulot met elkaar te communiceren. Als school verzoeken wij ouders nadrukkelijk om deze groepsapp alléén te gebruiken voor praktische schoolzaken.

### **6.10 Het weekbericht**

Iedere week verschijnt het weekbericht in Parro met algemene en korte berichten van bijvoorbeeld de schoolleiding, administratie, MR, klassen etc. Daarin staat tevens een activiteitenagenda voor de komende periode. Het weekbericht staat iedere week in Parro.

### **6.11 Parro**

In Parro staat een schoolagenda. Hierin vindt u data van vakantiedagen, studiedagen, jaarfeesten en klassenactiviteiten. Dit zijn meldingen voor de hele school maar kunnen ook klasgerelateerd zijn. Ziekmeldingen dienen ook in Parro te worden gedaan.

### **6.12 Het maken van foto's en filmpjes**

In Parro kunnen ouders aangeven of ze bezwaar hebben tegen het plaatsen van foto's van hun kind in nieuwsbrief en social media. In de klassen-ouderavond worden afspraken gemaakt over het plaatsen van foto's van de klas. Bij de jaarfeesten staat voor ons de beleving voorop. We vragen de ouders geen filmpjes en foto's te maken tijdens de jaarfeesten, mede om daarmee gehoor te geven aan de ouders die geen foto's van hun kinderen willen. We vragen de ouders **met klem** om geen foto's waar andere kinderen van de school op staan, op sociale media te delen.

### **6.13 Social media**

Voor het gebruik van social media gelden de communicatie-uitgangspunten en afspraken zoals beschreven in het communicatieprotocol van onze school. Dit geldt ook voor Twitter, Facebook, Instagram, LinkedIn, Youtube en andere varianten daarop.

### **6.14 Het klachtenreglement**

Binnen Stichting Vrijescholen Ithaka verzorgen ruim 365 betrokken en deskundige personeelsleden voor ongeveer 3200 leerlingen het onderwijs. Het kan voorkomen dat u een zorg, onteureden gevoel of klacht heeft. Of misschien heeft u iets gesignaleerd waarover u in gesprek wilt gaan of waarop u actie wilt ondernemen. Of u nu ouder bent van één van onze leerlingen of medewerker, uw mening is voor ons waardevol.

In de meeste gevallen kan uw zorg of onteuredenheid in goed overleg opgelost worden. In sommige gevallen lukt dat helaas niet. In onze Wegwijzer bij klachten of zorgen vertellen wij bij wie u terecht kunt en over de stappen die u kunt nemen. Op de schoolwebsite staat de Wegwijzer bij klachten. Stichting Vrijescholen Ithaka is aangesloten bij de landelijke klachtencommissie onderwijs:

Zwarte Woud 2

3524 SJ Utrecht

Telefoon: 030 - 2809590

E-mail: [Info@onderwijsgeschillen.nl](mailto:Info@onderwijsgeschillen.nl)

Website: [www.onderwijsgeschillen.nl](http://www.onderwijsgeschillen.nl)

### **6.15 De externe vertrouwenspersoon**

Bij de verschillende stappen in de klachtenprocedure, gaan we ervan uit dat de communicatie helder is en dat de intenties zuiver zijn, maar dat er verschil van inzicht is. Soms is dit niet het geval of wordt het niet zo ervaren. Als het moeilijk is om een probleem uit te spreken, kunt u terecht bij de externe vertrouwenspersoon. Bijvoorbeeld als er sprake is van norm overschrijdend gedrag of gedrag dat als intimiderend wordt ervaren. Onder ongewenst gedrag verstaan we: intimidatie/bedreiging, seksuele intimidatie, ongewenste intimiteiten, pesterijen, discriminatie en agressie.

De externe vertrouwenspersoon biedt hulp, opvang en advies en kan nagaan of er een oplossing in de informele sfeer mogelijk is. De externe vertrouwenspersoon bevindt zich buiten school; een gesprek met de externe vertrouwenspersoon is altijd vertrouwelijk. Na een analyse van het probleem kan hij ook verwijzen en helpen bij het bewandelen van binnen- en buitenschoolse procedures.

De externe vertrouwenspersoon gaat via Stichting Vrijescholen Ithaka.

# Hoofdstuk 7: Veiligheid en medisch beleid



# 7. Veiligheid en medisch beleid

## 7.1 Een veilig schoolklimaat

Medewerkers, leerlingen en ouders dragen samen de verantwoordelijkheid voor een schoolklimaat waarin iedereen zich gezien en geborgen voelt en zich optimaal kan ontwikkelen. Het gaat hierbij zowel om het pedagogische klimaat in en rond de lessen, als om de omgangsvormen tussen leerlingen onderling, medewerkers onderling en tussen medewerkers en leerlingen. Sociale processen vinden juist ook plaats tussen de lessen door, in de pauzes en voor en na school. Vrije School Amersfoort vindt deze processen van wezenlijk belang voor de ontwikkeling van de leerling. Als school willen wij hierin niet alleen sturen, maar ook – waar nodig – begeleiden of ingrijpen. Ouders kunnen bij deze sociale processen eveneens een belangrijke rol spelen. Stimuleren, signaleren, thuis bespreekbaar maken of aankaarten op school; het zijn allemaal wezenlijke aspecten van de opvoeding op sociaal-emotioneel gebied. Samenwerking en contact tussen school, ouders en leerlingen op basis van onderling vertrouwen is een essentiële voorwaarde daarvoor.

Onze leerkrachten houden de sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen goed in de gaten. Zodra zij merken dat kinderen zich niet veilig en vertrouwd voelen, ondernemen zij actie in overleg met de ouders. Omdat het gedrag op school en thuis een wisselwerking heeft, verwachten wij van ouders hetzelfde. Als ouders thuis constateren dat de school niet veilig wordt ervaren door het kind, dan horen wij dit graag.

De school kan sociale vaardigheidstrainingen inzetten in zowel klassenverband als voor specifieke groepen, als de situatie daarom vraagt. Wij maken daarbij gebruik van 'de Regenboogtraining', of van een 'Rots en Water'-training. Jaarlijks nemen we in de klassen vijf en zes het teurendheidsonderzoek af, waarin de beleving van de sociale veiligheid is opgenomen.

## 7.2 Het pestprotocol

Onze leerkrachten zetten zich in voor een veilig pedagogisch klimaat voor onze leerlingen. Zij zijn gericht op het scheppen van een goed klimaat in de klas, in de school en op het schoolplein. Soms is het echter nodig om hier expliciet aandacht aan te besteden, als het sociale klimaat in de klas daar om vraagt. Het komt voor dat kinderen gepest worden of pesten. Dat is een situatie die wij in alle gevallen zeer serieus nemen. Het is belangrijk dat ook ouders signalen van pestgedrag of gepeste kinderen bespreken met het kind en met de leerkracht van het kind. We hebben als school een pestprotocol, dat ingezet wordt als het nodig is.

Het pestprotocol vindt u op onze website: [www.vrijeschoolamersfoort.nl](http://www.vrijeschoolamersfoort.nl)

## 7.3 Bedrijfshulpverlening (BHV)

Onze school beschikt over een BHV-organisatie van 09 bedrijfshulpverleners (BHV'ers). Het kinderdagverblijf & BSO beschikt over 13 BHV'ers. Een BHV'er is opgeleid om in geval van nood de kinderen en andere aanwezigen in veiligheid te brengen, bijvoorbeeld bij brand. Ook weet een BHV'er hoe hij bij een ongeval eerste hulp moet verlenen, moet reanimeren en verbanden aanleggen. De BHV'ers volgen elk jaar een herhalingscursus. Tweemaal per jaar houden we schoolbreed een ontruimingsoefening.

## 7.4 Het medisch beleid

Onze leerkrachten worden regelmatig geconfronteerd met leerlingen die last hebben van pijn die meestal met eenvoudige middelen te verhelpen is. Bijvoorbeeld hoofdpijn, buikpijn, oorpijn of pijn door een insectenbeet. Ook krijgt de schoolleiding steeds vaker het verzoek van ouders of verzorgers om hun kinderen voorgeschreven medicijnen toe te dienen.

In principe is een leerkracht niet deskundig om een juiste diagnose te stellen. Daarom zijn wij ook zéér terughoudend in het toedienen van medicijnen. De algemene regel is: een kind dat ziek is, moet door ouders/verzorgers worden opgehaald en naar huis. In geval van ziekte zal de school altijd contact opnemen met de ouders.

Een enkele keer wordt medisch handelen van onze leerkrachten gevraagd. Denk aan het toedienen van sondevoeding of een injectie. Ook dit mogen onze medewerkers niet doen. Deze handelingen vallen namelijk onder de wet BIG (Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg).

In het protocol 'Medische handelingen binnen Vrije School Amersfoort' staat beschreven welke afspraken er gelden in situaties van medische aard.

Als bijlagen bij het protocol zijn toestemmingsformulieren en een bekwaamheidsverklaring toegevoegd. Deze moeten binnen school worden gebruikt, als de situatie daar om vraagt.

## 7.5 Over de GGD

De afdeling Jeugdgezondheidszorg van de GGD regio Utrecht ondersteunt en adviseert ouders, kinderen en jongeren bij het gezond opgroeien. Daarom onderzoekt de GGD alle kinderen op verschillende leeftijden, om kinderen die extra ondersteuning nodig hebben op tijd te signaleren. De GGD werkt nauw samen met andere professionals die zich inzetten voor de gezondheid, groei en ontwikkeling van de jeugd. Aan elke school is een jeugdgezondheidszorgteam van de GGD verbonden. Dit team bestaat uit een jeugdarts, een jeugdverpleegkundige en een assistente JGZ.

### Gezondheidsonderzoeken

U krijgt als ouder bericht van de GGD als uw kind aan de beurt is voor onderzoek. De standaard preventieve onderzoeken vinden plaats op school. In principe is het eerste onderzoek op de basisschool gericht op kinderen van groep 2 (op onze school het tweede jaar van de kleuterklas). Het volgende onderzoek is gericht op kinderen van groep 7 (bij ons de 5e klas).

Na het onderzoek krijgt u schriftelijk bericht over de bevindingen. Hierbij staat ook vermeld of er nog een vervolgspraak wordt aangeboden met een jeugdarts of jeugdverpleegkundige. U krijgt dan een uitnodiging om samen met uw kind naar het spreekuur te komen. De GGD verwijst – zo nodig – door naar de huisarts of andere instanties.

## **Spreekuur jeugdarts/jeugdverpleegkundige**

De spreekuren vinden plaats op de GGD-locatie en op school. Er is een maandelijks inloopspreekuur van de jeugdverpleegkundige van de GGD. Voor data houdt het weekbericht in de gaten. Alle ouders en kinderen kunnen gebruikmaken van het spreekuur. U kunt er terecht met vragen over de ontwikkeling of gezondheid van uw kind, voor onderzoek of voor een gesprek.

Het spreekuur is er voor de volgende situaties:

- u heeft zelf vragen over de ontwikkeling of gezondheid van uw kind;
- het consultatiebureau geeft aan dat onderzoek of een gesprek gewenst is;
- de leerkracht maakt zich zorgen, stelt in overleg met u voor een afspraak voor het spreekuur te maken, en geeft dit door aan de GGD;
- het onderzoek op school geeft aanleiding tot extra onderzoek of een gesprek. In het eerste geval maakt u zelf een afspraak door te bellen met de GGD. In de andere drie gevallen ontvangt u een uitnodiging van de GGD.

## **Telefonisch spreekuur voor opvoed- en gezondheidsvragen**

Heeft u een vraag over de opvoeding of de ontwikkeling van uw kind? Dan kunt u contact met de GGD opnemen van maandag tot en met vrijdag tijdens kantoor-tijden. Een jeugdverpleegkundige belt u dan in principe dezelfde dag nog terug. U kunt de GGD bereiken via telefoon 033 - 4600046.

De GGD biedt ook opvoedondersteuning via de e-mail: [opvoeduragen@ggdru.nl](mailto:opvoeduragen@ggdru.nl) en de mogelijkheid om te twitteren met de jeugdarts via [@deschoolarts](https://twitter.com/deschoolarts)

## **Informatie over vaccinaties DTP en BMR**

De GGD voert het rijksvaccinatieprogramma uit, waarbij kinderen worden ingeënt tegen een aantal infectieziekten zoals bof, mazelen, rodehond, difterie, tetanus en polio. In het jaar dat uw kind negen jaar wordt, krijgt u een oproep om uw kind te laten vaccineren.

## **Vaccinatie bij vakantie naar het buitenland**

Gaat u met uw kinderen op vakantie naar het buitenland? Zorg dan dat u goed voorbereid bent als het gaat om vaccinatie. Want ook voor landen rond de Middellandse Zee, zoals Marokko en Turkije, maar ook voor Kaapverdië en andere landen ver weg zoals Indonesië, adviseert de GGD te vaccineren tegen onder andere besmettelijke geelzucht (hepatitis A). Kinderen kunnen deze ziekte gemakkelijk oplopen. De ziekte kan zich na terugkomst van vakantie via de toiletten, deurklinken, kranen en handdoekjes op basisscholen verspreiden.

Meer informatie over geelzucht en andere reisgerelateerde ziekten vindt u op de website van GGD Reisuaccinaties.

## **Meer weten?**

Voor meer informatie over de GGD of voor het maken van een afspraak kunt u bellen naar 030 - 6086086 of stuur een e-mail naar [jeugdgezondheidszorg@ggdru.nl](mailto:jeugdgezondheidszorg@ggdru.nl)

## **7.6 Onveiligheid door slecht weer**

Wanneer het weer om extra oplettendheid vraagt door gladheid, mist of storm dan kan het KNMI een weeralarm afgeven. Het weeralarm is de hoogste trap van waarschuwingen. Het KNMI is in ons land de officiële instantie om weer-waarschuwingen uit te geven. Info is te vinden op [www.knmi.nl](http://www.knmi.nl).

Er worden verschillende fasen onderscheiden: een waarschuwing voor gevaarlijk weer (code geel), een waarschuwing voor extreem weer (code oranje) of een weeralarm (code rood).

Het weeralarm geldt alleen voor bepaalde weersomstandigheden als die op grote schaal optreden. De criteria gelden voor: storm, zeer zware windstoten, zware sneeuwval, sneeuwjacht of sneeuwstorm, gladheid door ijzel, zwaar onweer, en overloedige regen.

Afgesproken is dat bij een weeralarm (code rood), geldend voor onze school/regio, er geen school zal zijn voor leerlingen. Indien code rood in de loop van de dag voor schooltijden afgegeven wordt sluit de directie de school. De kinderen gaan dan niet zelf naar huis, maar worden opgehaald door de ouders/verzorgers.

- Code Rood: school is of gaat dicht.

Als code rood vóór schooltijd bekend is dan is er geen school. Als code rood tijdens de lesdag voor schooltijden wordt afgegeven dan gaat de school eerder sluiten. De ouders/verzorgers worden op de hoogte gesteld, dat ze hun kind kunnen halen.

- Code Oranje: school is open. Ouders/verzorgers maken een veiligheidsafweging.



Hoofdstuk 8:  
Structuur en  
organisatie  
Vrije School  
Amersfoort



## 8. Structuur en organisatie Vrije School Amersfoort

### 8.1 Het team

Het team van Vrije School Amersfoort bestaat uit:

- directeur;
- Intern Begeleiders (IB);
- Remedial Teacher (RT);
- het lerarencollege (de klassenleerkrachten).

### Vakleerkrachten

- vakleerkracht handwerken;
- vakleerkrachten eurutmie;
- vakleerkracht bewegingsonderwijs (Gym);
- vakleerkracht koorzang.

### Onderwijsondersteunend personeel

- Onze school heeft diverse medewerkers die praktische ondersteuning bieden:
- een office manager die zowel de directeuren, de intern begeleiders als de leerkrachten praktisch ondersteunt. Zij is tevens het aanspreekpunt voor ouders met praktische vragen;
  - onderwijsassistenten ter ondersteuning van de leerkrachten;
  - conciërge die toeziet op het schoolgebouw en de bestellingen van leermiddelen.

### 8.2 Stagiaires en vrijwilligers

Gedurende het schooljaar bieden wij stageplaatsen aan studenten van verschillende opleidingen. Tevens zijn regelmatig vrijwilligers in de school (hulpouders bij handwerken, uitjes, tuinbouw) actief. Zie ook hoofdstuk 'Ouderparticipatie'.

### 8.3 Schoolbestuur

Het bestuur en toezicht van Stichting Vrije School Amersfoort wordt gevormd door het bestuur en de toezichthouders van Stichting Vrije Scholen Ithaka.

De bestuurder is mev. M. van Wijnen. Zij is bereikbaar via het emailadres: [bestuur@usithaka.nl](mailto:bestuur@usithaka.nl)

#### 8.4 Medezeggenschapsraad (MR)

Vrije School Amersfoort heeft een medezeggenschapsraad (MR) waarin leraren en ouders zitting hebben. Het is een belangrijke schakel tussen ouders, personeel, directie en bestuur. De MR heeft verschillende rechten en plichten ten aanzien van het beleid en veranderingen op school. Tevens vertegenwoordigt de MR de ouders en het personeel bij het gesprek met de directeur en het bestuur over de beleidsontwikkelingen van de school. De MR werkt op basis van een MR-statuut en vergadert één keer per maand.

De MR is bereikbaar op [mr@vrijeschoolamersfoort.nl](mailto:mr@vrijeschoolamersfoort.nl)

#### 8.5 Overlegstructuur

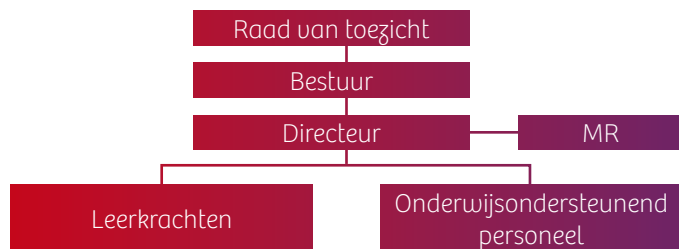
Onze school kent de volgende overlegstructuur:

In de ene week vergadert het team op dinsdag, in de andere week op donderdag. In deze vergadering komen voorliggende thema's aan de orde, die gezamenlijk besproken moeten worden. Dit zijn praktische en beleidszaken, pedagogisch-didactische thema's en verdiepende onderwerpen zoals studie en kind- en klasbesprekingen. De schoolleiding heeft de verantwoordelijkheid de vergaderingen te melden in de interne mededelingen en de nodige voorbereidingen te treffen. De kleuterbouw heeft haar eigen vergadering rond noodzakelijke onderwerpen zoals kleuterdidactiek en jaarfeesten.

#### Communicatie over praktische zaken

Alle medewerkers ontvangen op vrijdag de 'interne agenda en mededelingen' en er is een zakelijke parrogroep, waarmee iedereen steeds de toegang heeft tot de laatste informatie. Ouders ontvangen wekelijks 'het weekbericht', met informatie over de schoolagenda en actuele zaken.

#### 8.6 Het organogram



# Hoofdstuk 9: Ouder- participatie



# Een belangrijke schakel tussen de leerkracht en de ouders zijn de klassenouders.

## 9. Ouderparticipatie

### 9.1 Betrokkenheid van ouders

Onze school kent een actieve inbreng van ouders. Veel ouders voelen zich door hun kind betrokken bij de school als gemeenschap en bij de identiteit van de vrijeschool. Naast de ouders in de MR zijn er dagelijks ouders actief op school. Zij helpen bij allerlei (les-)activiteiten op school, in de schooltuin en rond jaarfeesten. Verder is er een ouder- en vriendenkoor.

### 9.2 Klassenouders

Een belangrijke schakel tussen de leerkracht en de ouders zijn de klassenouders. De leerkracht heeft regelmatig overleg met de klassenouders. Zij zijn vanuit die rol extra betrokken bij de klas. Zij verzorgen de afspraken en planning voor hulp bij allerlei activiteiten, zoals ouderavonden, schoolreisjes, jaarfeesten en hulp in de klas. Ook hebben zij aandacht voor vragen, wensen en klachten die er mogelijk onder de ouders leven.

### 9.3 Schoonmaakactiviteiten

Voor het schoonhouden van de klaslokalen doen wij een beroep op de ouders om bij toerbeurt mee te helpen bij een wekelijkse schoonmaakbeurt. Ook vragen wij ouders te assisteren bij het in- en uitruimen van lokalen voor het vloeronderhoud en rondom vakanties. De leerkracht of een klassenouder coördineert deze activiteiten.

### 9.4 Onderhoudscommissie groen schoolplein

Een tuincommissie heeft een groen schoolplein aangelegd rond de school, met natuurlijke speelaanleidingen. Dit terrein moet onderhouden worden. De onderhoudscommissie, bestaande uit ouders en leerkrachten, zetten zich hiervoor in. Op een aantal zaterdagen in het jaar worden er tuindagen georganiseerd. Oproep voor hulp wordt gedaan via het weekbericht.

### 9.5 Jaarfeesten

Het vieren van de jaarfeesten vormt een centraal element in de school. Door het vieren van de jaarfeesten versterken we de beleving van het jaarritme. We richten daarbij de aandacht onder andere op de ontwikkeling in de natuur. De jaarfeesten, die in de vier seizoenen plaatsvinden, vormen de basis voor de gang door het jaar. Bij ieder jaarfeest hoort een eigen en passende uitwerking.

Door het vieren van de feesten versterken we het sociale leven in de school en in de klassen. Ook de ouders betrekken we bij het vieren van de feesten, waardoor de school ervaren kan worden als sociale gemeenschap. We besteden aandacht aan een stijlvolle viering van de feesten. Zorg voor de inhoud van een feest en aandacht voor de verzorging laat de kinderen het element kwaliteit beleven.

Het vieren van de feesten versterkt het gevoelsleven van het kind. Deels door het meemaken van de feesten, deels door mee te werken in de voorbereiding van de feesten ervaren en leren de kinderen de waarde van de jaarfeesten. Op onze website vindt u meer informatie over de jaarfeesten en hun achtergrond.

De jaarfeesten worden door het team gecoördineerd (voorbereiding, zorgen voor materiaal en een programma etcetera). De kleuterbouw heeft een eigen invulling van de jaarfeesten, waarbij we ook ouders vragen om te helpen. Het verzoek aan ouders om te helpen bij de feesten gaat via de klassenouders, de leerkracht, of het weekbericht. Ouderhulp is onmisbaar om deze feesten te laten slagen!

Ritme brengt  
structuur. Een  
afwisseling  
van inspanning  
en ontspanning  
geeft gezond-  
heid.

# Hoofdstuk 10: Schoolregels en afspraken



We vinden het belangrijk dat we een opgeruimde school zijn, waar een prettige en leergerichte sfeer heerst.

## 10. Schoolregels en afspraken

### 10.1 Over de schoolregels

Op onze school gelden schoolregels. Deze staan hieronder beschreven. De regels die de leerlingen direct aangaan, bespreken de leerkrachten met de leerlingen aan het begin van het nieuwe schooljaar, om ze weer even op te frissen.

We vinden het belangrijk dat we een opgeruimde school zijn, waar een prettige en leergerichte sfeer heerst. Waar kinderen enthousiast aan het werk zijn en zich goed kunnen ontwikkelen. Als het gaat om regels, zijn leerkrachten en ouders belangrijke voorbeelden. We vragen daarom ook aan ouders om de schoolregels ter harte te nemen en in lijn hiermee te handelen.

De school gaat ervan uit dat ouders/verzorgers en leerkrachten van de schoolregels op de hoogte zijn. Binnen de schooltijden is de klassenleerkracht verantwoordelijk voor de kinderen van zijn of haar klas.

### 10.2 Start en einde schooldag

Op de hoofdlocatie start de schooldag om 08.25 uur. De kleuters worden door ouders naar hun klas gebracht via de kleuteringang/deur van de klas.

Klassen 1 tot en met 6 verzamelen om 08.25 uur bij hun leerkracht op het plein of grasveld in de rij. Ouders zeggen kinderen bij aanvang van de school gedag, voordat de kinderen in de rij gaan staan als de bel gaat. Ouders gaan niet mee in de rij of naar de klas. Dit om een goede instroom te bevorderen en de doorloop in de school overzichtelijk te houden. Kinderen met een traktatie of een instrument dat in veiligheid gebracht moet worden, mogen eerder naar binnen om dat weg te zetten. Bij regen wachten de kinderen in de voorhal voor de klapdeuren. Om 08.30 uur beginnen de lessen en moeten de kinderen in de klas zijn. Op de dependance start de schooldag om 08.40 uur. Leerlingen zijn om 08.35 uur op het schoolplein aanwezig.

Klas 1 wordt aan het einde van de schooldag door de leerkracht naar buiten gebracht (hoofdingang) en aan de ouders over gedragen.

Klas 2 tot en met 6 gaat aan het einde van de schooldag zelfstandig naar buiten. Ouders wachten hen buiten op, om de doorloop in de school open te houden.

Ouders die kleine broertjes of zusjes wegbrengen naar Panta Paideia wachten buiten (niet in de hal of bij de trap).

### 10.3 Beleid bij te laat komen

Alle kinderen moeten om 08.25 of 08.35 (dependance) uur op school aanwezig zijn, zodat de lessen om 08.30/08.40 kunnen beginnen. Te laat komen is wettelijk gezien een vorm van verzuim. Leerlingen die te laat komen, worden door de leerkracht hierop aangesproken. Als het te laat komen zich blijft herhalen, zal de leerkracht hierover contact opnemen met ouders en aangeven dat bij een volgende keer te laat komen de directie geïnformeerd wordt. De directie zal in dat geval contact opnemen met ouders. Als de situatie zich blijft herhalen, zal de directie dit melden bij de leerplichtambtenaar. Die stuurt een waarschuwingsbrief naar ouders en neemt na drie weken contact op met de school om te horen of het te laat komen is gestopt. Zo niet, dan volgt een gesprek tussen ouders en leerplichtambtenaar en is een verwijzing naar hulpverlening of het opmaken van een proces-verbaal een mogelijk vervolg.

### 10.4 Wat te doen bij ziekte en afwezigheid leerling?

Absentie van een leerling wegens ziekte moeten iedere ziektedag gemeld worden tussen 08.00-08.30 uur in Parro.

De afwezigheid van een leerling wordt tevens geregistreerd in het digitale leerlingvolgsysteem ParnasSys. Dit geldt voor leerlingen van de hoofdlocatie en de dependance. Als een leerling om 09.00 uur niet aanwezig is op school en er is geen ziek- of afmelding ontvangen, neemt de school contact op met de ouders/ verzorgers.

### 10.5 Tandarts, dokter en ander bijzonder verlof

Bezoek tandarts, orthodontist en dergelijke is onder schooltijd alleen toegestaan in acute gevallen. Voor niet-acute gevallen, controles en dergelijke dient u afspraken zoveel mogelijk te maken buiten schooltijd. Bezoeken aan specialisten in het ziekenhuis vallen hier niet onder.

### 10.6 Bijzonder verzuim

Het is voor leerlingen in principe niet mogelijk om, buiten de vastgestelde schoolvakanties en vrije dagen, extra vrije dagen op te nemen. Dit geldt voor alle ingeschreven leerplichtige kinderen vanaf 5 jaar. De schoolleiding is verplicht om ongeoorloofd verzuim aan de leerplichtambtenaar te melden.

De belangrijkste gronden voor vrijstelling van schoolbezoek zijn:

- voldoen aan wettelijke verplichtingen;
- verhuizing: verlof voor ten hoogste een dag;
- huwelijk van familie tot en met de derde graad: verlof voor een dag, of ten hoogste twee dagen als het huwelijk buiten de woonplaats van de belanghebbende wordt gesloten;
- ernstige ziekte van familie tot en met de derde graad: duur van het verlof in overleg met de schoolleider;
- overlijden van familie in de eerste graad: verlof voor ten hoogste vier dagen, anders voor ten hoogste één dag;
- ambts- of huwelijksjubileum van ouders of grootouders: verlof voor ten hoogste één dag;
- andere belangrijke redenen (naar het oordeel van de schoolleiding), maar geen vakantieverlof.

Bij hoge uitzondering kan de schoolleiding toestemming geven voor bijzonder (kortdurend) verlof. Dit kan wanneer:

1. De kostwinner van het gezin, gelet op de aard van zijn werkzaamheden, geen vakantie kan opnemen tijdens de schoolvakanties. Dit moet blijken uit een verklaring van de werkgever.
2. Het opnemen van een gezinsvakantie buiten de schoolvakanties door een arts is aangeraden. Het doktersadvies moet aantoonbaar zijn.
3. Een eenpersoons- of gezinsbedrijf wordt uitgeoefend waarbij men in belangrijke mate is aangewezen op de verdiensten tijdens de schoolvakanties.

Een aanvraag voor bijzonder verlof buiten de vastgestelde vrije dagen en vakanties moet uiterlijk 4 weken voor ingang van de aanvraag schriftelijk zijn ingediend bij de schoolleiding. Het aanvraagformulier hiervoor vindt u op de website via [onderstaande link](#).

De ouders zijn verantwoordelijk voor het schoolbezoek. Vanaf 12 jaar is de leerling medeverantwoordelijk. Afwezigheid zonder geldige reden en/of toestemming is ongeoorloofd bij langdurige verzuim en moet de schoolleiding melden aan de leerplichtambtenaar van de gemeente.

### **10.7 Vervanging en opvang bij absentie leerkracht**

Als een leerkracht afwezig is, streven we altijd naar goede vervanging. Is er geen vervanging mogelijk, dan verdelen we de leerlingen van de betreffende klas over de andere klassen. De leerlingen hebben dan schriftelijk werk bij zich vanuit hun eigen klas. Waar mogelijk nemen zij deel aan het lesprogramma van de 'gastklas'. Met het grote lerarentekort en gebrek aan invallers, vragen we de ouders in sommige gevallen de kinderen waar mogelijk thuis te houden. Als de verwachting bestaat dat een leerkracht langer afwezig zal zijn, informeren wij de ouders van de klas over de verdere gang van zaken. In verband met de beperkte beschikbaarheid van invalleerkrachten komt het ook voor dat we, bijvoorbeeld als er meerdere leerkrachten tegelijkertijd ziek zijn, de ouders vragen de kinderen thuis te houden.

### **10.8 Tropenrooster**

Wanneer uitzonderlijk hoge middagtemperaturen voorspeld zijn, kan de schoolleiding besluiten om voor één of meer dagen een tropenrooster in te voeren. Dit geldt alleen voor de klassen die normaal gesproken middagles hebben. In geval van een tropenrooster beginnen de lessen om 08.00 uur (de leerlingen zijn dan om 07.55 uur aanwezig) en eindigt school om 13.00 uur.

### **10.9 Protocol 'Schorsen en verwijderen'**

Voor schorsing en verwijdering van een leerling zijn wettelijke gronden gesteld. De school kan overgaan tot schorsing van een leerling als hij voor een ernstige verstoring van de normale gang van zaken op school zorgt, of een bedreiging vormt voor andere leerlingen of volwassenen.

Treedt er na waarschuwingen geen verandering op in het gedrag, dan kan het gevolg zijn dat de leerling van school wordt verwijderd. Dit zal de school via een schriftelijke procedure aan de ouders meedelen. Pas na intensief overleg zal de school overgaan tot de schorsing of verwijdering van de leerling. Hierbij treedt het protocol 'Schorsen en verwijderen' in werking. Dit protocol is te vinden op onze website, [www.urijschoolamersfoort.nl](http://www.urijschoolamersfoort.nl), en op te vragen bij de administratie. Het is ook mogelijk om advies aan andere instanties, zoals de onderwijsinspectie, te vragen.

### **10.10 Algemene schoolregels**

Op onze school gelden een aantal algemene schoolregels. Hier volgt een overzicht van deze regels:

- Wij zijn op school om samen te leren.
- We hebben respect voor elkaar.
- Wij houden in ons spreken en doen rekening met elkaar.
- Wij gaan zorgvuldig om met de spullen van de ander en van onszelf.
- Samen houden wij de school schoon en opgeruimd.
- We laten audioapparatuur, geld en waardevolle spullen thuis.
- School en schoolplein zijn rookvrij.
- Het gebruik van alcohol en drugs is verboden.
- Honden blijven aangeliind buiten.
- In de klas of in de zaal dragen wij geen hoofddekseel.
- We voetballen niet voor de school.
- Wij lopen en spreken rustig in school.
- We doen rolschaatsen en skeelers uit voor binnenkomst.
- Op het schoolplein gelden voor en na schooltijd dezelfde regels als in de pauzes.
- Met de bal spelen we buiten.
- Wij eten geen snoep of kauwgum, anders dan een traktatie, tijdens schooltijd.
- In dringende situaties mag de schooltelefoon door leerlingen worden gebruikt, mits er toestemming is gegeven door de leerkracht (niet voor het maken van speelafspraken).
- Het meenemen van een mobiele telefoon en/of smartwatch naar school is voor eigen verantwoordelijkheid van de leerling; school is niet aansprakelijk bij diefstal, verlies en/of beschadiging.
- De mobiele telefoon en/of smartwatch van kinderen is tijdens schooltijd uit en in de tas. Kinderen mogen hun mobiele telefoon alléén gebruiken na schooltijd en buiten het schoolgebouw.
- Ouders en medewerkers gebruiken hun telefoon niet in school, anders dan noodzakelijk voor school werkzaamheden. Wij geven hierin het goede voorbeeld aan de kinderen.

### 10.11 Pauzeregels onderbouw

Ook voor de pauzes gelden een aantal regels:

- In de pauzes spelen we allemaal buiten. Kinderen hebben daarvoor geschikte kleding mee of aan.
- Voor we naar buiten gaan, gaan we naar de wc. In principe gaat niemand tijdens het buiten spelen terug naar binnen voor de wc. Alleen als het hoognodig is, met toestemming van de paugewacht.
- We zorgen ervoor dat er samen gespeeld kan worden en dat we andere kinderen daarbij niet storen.
- We komen niet zonder toestemming op het kleuterplein en gaan niet zonder toestemming van de paugewacht naar binnen.
- Wij, leerlingen en paugewachten, zorgen ervoor dat alle kinderen zich veilig voelen.
- Als er een probleem ontstaat, dan gaan we naar de pleinwacht.
- Speelmaterialen voor in de pauze bergen we na gebruik weer netjes op.
- We blijven op het plein en op het veld. De voetpaden rondom het plein en het veld behoren niet tot het speelterrein.
- Bij harde regen blijven we binnen en spelen in de klas onder toezicht van de leerkracht.
- We spelen niet op blote voeten buiten in verband met scherpe voorwerpen.
- Skeeleren, rolschaatsen, skaten gebeurt op het witte pad.
- De klassen 5 en 6 hebben 1x per week voetbalpauze in de grote pauze. Op deze momenten is de eigen klassenleerkracht tevens paugewacht, en hij/zij let naast de gewone taken op zijn/haar klas. De lagere klassen voetballen niet tijdens de pauzes of onder schooltijd.
- Niemand mag klimmen of zitten op de goals en/of bomen.
- De hekken om het plein zijn niet bedoeld om op te zitten of spelen, ook de poortjes zijn geen speelgoed.
- Touwen zijn alleen bedoeld voor touwtje springen en/of paardrijden, en niet om kinderen en of voorwerpen mee vast te binden.

Wanneer leerlingen zich niet aan de school- en of klassenregels houden, worden zij hierop aangesproken. Afhankelijk van de leeftijd en situatie kan het nodig zijn corrigerende maatregelen te nemen, zoals nablijven of een taak doen.

De vrijeschoolpedagogie is onverenigbaar met elke vorm van discriminatie, racisme, geweld en (seksuele) intimidatie. Wij gaan respectvol met elkaar om en zorgen voor een veilig klimaat, waarbinnen ontwikkeling gestimuleerd wordt.



### **10.12 Toezicht op het plein/pauzewacht**

De school is verantwoordelijk voor het toezicht op het voorplein tien minuten voor aanvang school en een kwartier na schooltijd. Voor en na die tijd zijn ouders/verzorgers verantwoordelijk voor hun kinderen.

Tijdens de pauze van de onderbouw surveilleren de leerkrachten of daartoe aangewezen personen bij toerbeurt op verschillende plaatsen op het schoolplein. Hiervoor is een rooster opgesteld dat er in voorziet dat er tijdens de pauzes altijd twee pauzewachten op het schoolplein aanwezig zijn. Zij dragen fluoriserende jasjes, zodat ze goed zichtbaar zijn. Dit geldt ook voor de depondance.

### **10.13 Rookrij schoolplein**

Vrije School Amersfoort kent een rookrij schoolplein. Roken op het schoolplein rond de school is dus niet toegestaan.

### **10.14 Traktaties/voeding**

Wij geven op onze school de voorkeur aan verantwoorde traktaties. De kinderen trakteren hun eigen klas. Snoep en koek zijn op school niet gewenst. We verzoeken de ouders om hun kind(eren) een lunch mee te geven, die bestaat uit brood en/of fruit en iets te drinken. Op de lange dagen (tot 14.50/15.00 uur) eten de kinderen twee keer.

### **10.15 Parkeren en verkeersveiligheid rond school**

Op breng- en haaltijden is het verboden om met de auto het schoolterrein op te rijden.

Het gaat om de volgende tijden:

- 08.15-08.45 uur
- 13.45-14.45 uur
- 14.45-15.15 uur

Uitzondering hierop zijn taxiervoerders van de kinderdagverblijven en invalidenvervoer. Parkeren kan op de P-plaatsen langs de Romeostraat, Tannhauserplein en het Simsonplein en achter respectievelijk het Isolde- en Melisandepad. Parkeren kan ook op de parkeerplaats van het Islamitisch centrum, behalve op de vrijdag.

Om de veiligheid te borgen is het van belang dat de parkeerregels strikt worden gevolgd. Daarnaast heeft ons parkeergedrag uitstraling op onze relatie met de buurt. Wij willen respectvol met elkaar en onze burens en de verkeersregels omgaan. Hierdoor zorgen we niet alleen voor een veilige verkeerssituatie, maar ook voor een prettige omgang met elkaar en de buurt.

Mocht u door omstandigheden niet aan de parkeerregels kunnen voldoen, neemt u dan contact op met de administratie. Wij zoeken dan samen naar een goede oplossing.

Kom bij vieringen (jaarfeesten, toneelstukken, de adventmuziek) tijdig naar school, zodat u voldoende tijd heeft een geschikte parkeerplek te vinden. Op deze piekmomenten ervaart de buurt parkeeroverlast. Wij willen dit zo veel mogelijk voorkomen en rekenen op uw medewerking!

### **10.16 Fietsen**

Voor degenen die op de fiets naar school komen gelden ook een aantal regels:

- Ouders nemen hun fiets niet mee het terrein op, om de doorloop vrij en veilig te houden. Zij kunnen hun fietsen zetten aan de buitenkant van de groene hekken, met name tegen het hek van het Mélisandepad (rechts naast school).
- Leerkrachten zetten hun fietsen tussen de aanleunbeugels bij de hoofdingang.
- Voor het parkeren van de fietsen gebruiken we alléén de ingang aan de voorkant van het schoolterrein. Het is dus niet toegestaan om fietsen via de achterkant van school, over het schoolplein, naar de fietsenstalling te brengen. Dit ook in verband met de veiligheid.
- Fietsen mogen niet in de school worden geparkeerd.
- Voor gemeenschappelijk gebruik staat er een fietspomp in de bijkeuken. Na het gebruik van de fietspomp wordt deze weer teruggeplaatst in de bijkeuken. Depondance: voor de fietsen van kinderen die in de depondance zitten, is een fietsenrek naast de school aanwezig.
- De route naar de buitenruimte van Panta Paideia is een brandgang en handen we vrij van fietsen.

### **10.17 Protocol 'Leerlingvervoer en veiligheid'**

Vrije School Amersfoort maakt gebruik van een protocol 'Leerlingvervoer en veiligheid'. Dit protocol is van toepassing op het door de school georganiseerde groepsvervoer van leerlingen. Het gaat daarbij om vervoer van en naar school en naar andere bestemmingen in het kader van schoolactiviteiten.

Dit protocol geeft voorschriften aan het schoolbestuur, personeel, ouders/ vrijwilligers en andere partijen die het leerlingvervoer verzorgen. Het doel hiervan is om de (verkeers-) veiligheid van leerlingen zoveel mogelijk te waarborgen.

In het protocol vinden wettelijke regels hun weerlag die van toepassing zijn op leerlingvervoer. Deze zijn omschreven in de Wegenerkeerswet, de Wet Personenvervoer en de Regeling Zitplaatsverdeling Bussen en Auto's (ingegaan op 1 september 2002) en de nieuwe Europese regels voor veilig vervoer van kinderen in de auto (per 1 maart 2006).

### **10.18 Gevonden voorwerpen**

Gevonden voorwerpen leggen we neer in het witte houten zitbankje bij de keuken. Denk aan kleding, bekers, broodtrommels en schoeisel. Waardevolle gevonden voorwerpen zoals sleutels en sierraden, worden afgeleverd bij de administratie en kunnen daar opgehaald worden.

Voor iedere schoolvakantie ruimen we de gevonden voorwerpen op. Dit kondigen we vooraf aan in het weekbericht. Wat achterblijft, gaat naar een goed doel.

### **10.19 Luizencontrole**

Aan het einde van iedere vakantie moeten ouders hun kinderen thuis controleren op hoofdluis. Na iedere vakantie controleert een groep ouders de kinderen ook onder schooltijd hierop als extra check. Het blijft het de verantwoordelijkheid van de ouders om hun eigen kinderen regelmatig te controleren en eventueel te behandelen.

Op [www.thuisarts.nl](http://www.thuisarts.nl) is uitvoerige en heldere informatie te vinden over wat te doen als een kind hoofdluis heeft en hoe herhaling te voorkomen. Als er luizen gevonden worden bij de controle op school, bellen we de ouders/verzorgers om het kind op te halen voor behandeling. Na behandeling kunnen de kinderen terugkomen naar school. Gevonden neten melden we bij de eigen ouders om verspreiding te voorkomen.

### **10.20 De Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)**

Op 25 mei 2018 is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) in werking getreden. Vrije School Amersfoort heeft richtlijnen en procedures vastgesteld conform de bepalingen van de AVG. Hieronder valt onder meer een privacyreglement voor onze school. In de AVG staat wat er allemaal wel en niet mag met persoonsgegevens en wat uw rechten zijn als uw gegevens gebruikt worden. Ouders kunnen in Parro aangeven de keuzes met betrekking tot privacy.

Contactgegevens Autoriteit Persoonsgegevens:

Adres: Prins Clauslaan 60, 2595 AJ Den Haag / Postbus 93374, 2509 AJ Den Haag

Telefoon: 0900 200 12 01 (maandag t/m vrijdag van 10.00 tot 12.00 uur)

Website: [www.autoriteitpersoonsgegevens.nl](http://www.autoriteitpersoonsgegevens.nl)


Voor het privacyreglement van Vrije School Amersfoort, verwijzen wij u graag naar de website: [www.vrijeschoolamersfoort.nl](http://www.vrijeschoolamersfoort.nl)

### **10.21 Foto- en video-opnamen**

Wij vragen ouders, verzorgers, familieleden om geen foto's en video-opnamen te maken tijdens toneeluitvoeringen en zaalvieringen. In overleg met de leerkracht kunnen zij in de klas of tijdens de generale repetitie wel opnamen maken. Ook bij schoolfeesten binnen of buiten het gebouw kan alleen in overleg met de organiserende leerkracht gefotografeerd worden. Hierbij houdt school rekening met de door ouders aangegeven privacy-toestemming. Soms is het nodig dat er video-opnamen worden gemaakt als onderdeel van een leerlingonderzoek. Hiervoor vragen wij vooraf ouders om toestemming.

# Hoofdstuk 11: Financiën





Het vrijeschoolonderwijs geeft het onderwijs vorm vanuit de eigen visie.

## 11. Financiën

### 11.1 Over de vrijwillige ouderbijdrage

De ouderbijdrage is een vrijwillige bijdrage. Het onderwijs in Nederland is immers gratis. We benadrukken de vrijwilligheid, omdat alle kinderen recht hebben op het onderwijs dat zij nodig hebben, ongeacht de financiële middelen van hun ouders. Onze leerlingen zullen nooit worden uitgesloten van de extra's die wij met de ouderbijdrage kunnen realiseren. We vragen een ouderbijdrage van €400,- per kind. Bij meerdere kinderen op school geldt een reductieregeling. Zie hiervoor paragraaf 11.2. Uiteraard is een hogere bijdrage, als u die makkelijk kunt missen, ook van harte welkom. Wij zullen die zeker goed besteden aan mooie activiteiten voor de kinderen en ons hierover in ons jaarverslag verantwoorden.

Met de bijdrage organiseren wij extra activiteiten en specifiek vrijeschool gerelateerde onderwijszaken, zoals bijvoorbeeld de natuurlijke materialen die we gebruiken en de biologische voeding. We gebruiken de ouderbijdrage voor kosten die we maken in categorie 4 van schoolkosten zoals door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap is gedefinieerd. Dit betekent dat de bijdrage niet gebruikt wordt voor posten die uit de reguliere rijks bekostiging moeten worden gefinancierd. Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met de directeur van de school.

### 11.2 Procedure ouderbijdrage

Bij het opstellen van de begroting voor komend schooljaar zijn we uitgegaan van een gelijkblijvende ouderbijdrage ten opzichte van het jaar ervoor. Deze bijdrage is per kind en u krijgt dan ook per kind een betalingsverzoek. Wanneer u meerdere kinderen op school heeft, is onze reductieregeling van kracht. U betaalt voor het oudste kind op jaarbasis €400,-, voor het tweede kind €340,- en vanaf het derde kind €295,-.

### Voor instromers of startende kleuters

Start uw kind later in het schooljaar, dan betaalt u de ouderbijdrage naar rato. De berekening is dan als volgt: neem het aantal resterende maanden van het lopende schooljaar dat uw kind bij ons op school zit x €40,00 (of €34,- of €29,50). Bijvoorbeeld: start uw kind op 15 maart, dan betaalt u nog voor april, mei en juni. U hoeft dus niet voor de maand te betalen waarin uw kind begint.

## Betaling

Ieder jaar ontvangt u in september een e-mail over de betaling van de ouderbijdrage. U kunt in de e-mail, via het aanklikken van een link, aangeven hoe u de ouderbijdrage wilt voldoen. U kunt betalen op één van de volgende manieren:

- automatische incasso: u kunt kiezen voor maandelijks termijnen of betaling in 2 vaste termijnen (januari en mei);
- iDeal: u kunt kiezen voor maandelijks termijnen of betaling in 2 vaste termijnen (januari en mei);
- handmatige overboeking;
- Sinds dit schooljaar is het mogelijk om het bedrag per betaling aan te passen. Daarmee ontstaat de mogelijkheid de betalingen naar eigen wens te verspreiden of deels te voldoen.

Als u geen voorkeur aangeeft voor een van de betaalmogelijkheden, dan sturen wij u iedere maand een herinneringsmail. Wanneer u niet kunt of wilt betalen, ontvangen wij graag een e-mail met een toelichting waarom u niet betaalt. Als u de bijdrage niet kunt opbrengen, kunt u eventueel een beroep doen op Stichting Leergeld ([www.leergeldamersfoort.nl](http://www.leergeldamersfoort.nl)).

Heeft u nog vragen over de vrijwillige ouderbijdrage, of wilt u een regeling willen treffen? Stuur dan een e-mail naar [ouderbijdrage@urijeschoolamersfoort.nl](mailto:ouderbijdrage@urijeschoolamersfoort.nl)

### 11.3 Schoolbenodigdheden door ouders aan te schaffen

Er zijn een aantal schoolbenodigdheden die u als ouder zelf moet aanschaffen voor uw kind. Alle zaken en noodzakelijke leermiddelen die niet genoemd zijn in het lijstje hieronder verstrekt de school zonder verdere kosten zelf aan de leerlingen.

*Voor kinderen van alle klassen*

- een broodtrommel en een goed afsluitbare drinkbeker/drinkfles;
- een stevige schooltas. Voor de hogere klassen moet hier een A4 map in passen;
- Goedpassende euritmieschoenen in een stoffen tasje met een koord, alles voorzien van naam (kleuters tot en met klas 6).

*Kleuters*

- Laarzen
- Slofjes
- Regenbroek en regenjas

*Vanaf klas 1*

- Gymkleding (bij voorkeur korte sportbroek en T-shirt) en gym schoenen met witte zolen. Bij voorkeur ook in een tas met naam erop.

*Klas 5 en 6*

- Laarzen en kleding die vies mag worden voor de tuinbouwlessen.
- Een fiets om naar de schooltuin te fietsen

*Klas 6*

- Een passer (die met een stelwielletje in het midden zijn het nauwkeurigste).
- Een geodriehoek met gradenboog en liniaal 30 cm
- Een doos kleurpotloden (bijvoorbeeld Caran d'Ache) is niet verplicht, maar wel fijn.

### 11.4 Klassenpot of lief-en-leedpotje

Elke klas beheert een klassenpot of lief-en-leedpotje, waaruit een deel van de kosten voor het schoolreisje en andere buiten het leerplan vallende activiteiten worden bekostigd. Eén of tweemaal per jaar wordt het geld hiervoor door de klassenouders geïnd.

### 11.5 Schooluitjes en kamp

Over kamp klas 5 en klas 6, schooluitjes en excursies, communiceren we in de eigen klas. Het zesde-klaskamp kan verder weg van school plaatsvinden. De leerlingen werken als klas om het geld hiervoor bij elkaar te brengen. School draagt ook bij aan de kosten van kamp. Er wordt door school daarnaast een eigen bijdrage van ouders voor kamp geuraagd, mogelijk ook voor andere excursies.

### 11.6 Schade, vermissing, verzekering

Voor alle leerlingen is een collectieve ongevallenzekeringsafgesloten voor de periode van een uur vóór tot en met een uur ná de schooltijden. De verzekering geldt ook voor uitstapjes in schoolverband. Daarnaast heeft de school uiteraard een aansprakelijkheidsverzekering afgesloten.

Voor vervoer door ouders bij schooluitstapjes, heeft de school geen aanvullende verzekering afgesloten. Eventuele schade door een ongeval moet worden verhaal op de verzekering van de partijen die bij het ongeval betrokken waren.

### **11.7 Aansprakelijkheidsverzekering**

De school heeft zich verzekerd tegen wettelijke aansprakelijkheid. De school aanvaardt op voorhand geen aansprakelijkheid voor persoonlijk letsel en/of schade aan goederen (in de meest ruime zin bedoeld), die eigendom zijn, of onder beheer staan van enig persoon (leerling, medewerk(st)er, ouder, vrijwilliger) door welke oorzaak dan ook. Tenzij vooraf schriftelijk anders met de schoolleiding is overeengekomen. Bijvoorbeeld wanneer iemand iets aan de school uitleent of

Om de school wettelijk aansprakelijk te kunnen stellen voor schade, moet die veroorzaakt zijn door een onrechtmatige daad van de school of één van haar medewerk(st)ers. Er moet sprake zijn van schuld en de geleden schade is een voorzienbaar gevolg van de daad. Voor een onrechtmatige daad door een kind onder de veertien jaar gepleegd, zijn in beginsel de ouders aansprakelijk. Dit geldt ook tijdens de schooltijden. Een verzekering door de ouders voor deze aansprakelijkheid is gebruikelijk en wordt aanbevolen.

### **11.8 Collectieve schoolongevallenverzekering**


De school heeft een verzekering afgesloten voor lichamelijk letsel als gevolg van een ongeval ontstaan tijdens schooltijd. Dit is inclusief het rechtstreeks van en naar school gaan, en tijdens schoolreisjes of kamp. Verzekerd zijn leerlingen, medewerk(st)ers en ingeschakelde hulpouders.

Ouders en leerkrachten die kinderen in hun auto meenemen, bijvoorbeeld bij excursies of schoolreisjes, moeten een ingiltendeverzekering hebben afgesloten.

### **11.9 Reiskostenvergoeding**

Ouders van leerlingen die 6 of meer kilometer van school wonen kunnen, afhankelijk van het inkomen, bij de eigen gemeente hiervoor een vergoeding van de reiskosten aanvragen. Hiervoor moet de ouder een formulier van de gemeente invullen, dat de school moet ondertekenen.

# Vrijescholen bereiden kinderen voor op de maatschappij van de toekomst.

A photograph of two young girls sitting on a wooden floor. The girl in the foreground is seen from the back, wearing a white shirt with a colorful floral pattern. The girl in the background has long blonde hair and is wearing a maroon vest over a white long-sleeved shirt. They are surrounded by numerous long, thin green sticks, likely bamboo or reeds, which they appear to be working with. The background is slightly blurred, showing a red patterned rug and some furniture.

# Hoofdstuk 12: Kinderdag- verblijf en buitenschoolse opvang

# Natuurbeleving en het vrije spel behoren tot de kernwaarden van Panta Rhei en Panta Paideia.

## 12. Kinderdagverblijf en buitenschoolse opvang

### 12.1 Panta Paideia & Panta Rhei

Op Panta Paideia & Panta Rhei bieden we Dagopvang en Buitenschoolse Opvang aan kinderen van nul tot einde basisschoolleeftijd. Locatie Panta Paideia is gevestigd in het schoolgebouw van de Vrije School Amersfoort. Locatie Panta Rhei is gevestigd in het voormalige klooster 'Onze Lieve Vrouw ter Eem' aan de Daam Fockemalaan (Amersfoort-Zuid). Beide locaties bieden plekken voor baby's (0-2 jaar), peuters (2-4 jaar) en schoolgaande kinderen (4-13 jaar en BSO).

We vangen kinderen op van wie de ouders/verzorgers werken of studeren, vanuit de visie dat opvang als een 'tweede huis' mag voelen. Wij willen kinderen een warme, groene en uitdagende plek bieden waar ze rust en ontspanning vinden, zodat ze zich spelenderwijs kunnen ontwikkelen tot evenwichtige mensen. Wij zien ieder kind als uniek wezen dat onder onze hoede is geplaatst en dat wij met alles wat we in ons hebben aan liefde, passie, kennis en levensvreugde helpen het eigen authentieke levenspad te vinden. Hierbij laten wij ons inspireren door de antroposofie.

### 12.2 Kernwaarden

Natuurbeleving en het vrije spel behoren tot de kernwaarden van Panta Paideia en Panta Rhei; beiden dragen bij aan een evenwichtige ontwikkeling van het kind en zijn belangrijk om een compleet mens te worden.

We staan op Panta Paideia en Panta Rhei letterlijk en figuurlijk **dichtbij de natuur**: we spelen buiten in een groene omgeving, we leven buiten en binnen met de seizoenen en er wordt gewerkt met eerlijke en natuurlijke materialen, voedingsmiddelen en producten.

Binnen het vrije spel kunnen kinderen zichzelf, de ander en hun omgeving ontdekken.

In dit spel toont zich waar kinderen affiniteit mee hebben en ook waar ze niet goed in mee kunnen komen en een helpende hand nodig hebben. De eigen creativiteit en fantasie vanuit het kind zelf worden aangesproken.

De medewerkers van Panta Rhei en Panta Paideia hebben een open houding: 'wie ben jij, wat heb jij nodig en wat kan ik voor je doen om je daarbij te helpen?' Zo kan het kind zich echt laten zien en is het vrij om zichzelf en zijn talenten te ontplooien. Vanaf de oprichting van ons kindercentrum in 1997 is de overkoepelende kernvraag voor ons: 'Hoe word je wie je bent, hoe ontwikkel je je tot evenwichtig mens en kun je van betekenis zijn in de wereld waarin wij leven?'

### 12.3 Praktisch

Op onze Website, Facebook en Instagram vindt u informatie over onze visie en krijgt u alvast een idee van de sfeer op beide locaties. Wilt u specifiek weten of er plek is voor uw kind op baby-, peuter- of BSO-groep, of zou u een kijkje willen komen nemen? Neem dan gerust contact op met de Afdeling Planning. Van harte welkom!

E-mail afdeling Planning: [planning@kcpantarhei.nl](mailto:planning@kcpantarhei.nl)

Telefoon: 033 - 4611510

website: [www.kcpantarhei.nl](http://www.kcpantarhei.nl) / [www.kcpantapaideia.nl](http://www.kcpantapaideia.nl)

Instagram: [pantarheiamersfoort](https://www.instagram.com/pantarheiamersfoort)

Facebook: [www.facebook.com/PantaRheiBu](https://www.facebook.com/PantaRheiBu)

### BSO de Levensboom

Bij BSO de Levensboom bieden wij hoogwaardige buitenschoolse opvang in kleine groepen, met vaste medewerkers. We gaan lekker veel naar buiten, want na een volle schooldag is het tijd voor avontuur, ontspanning en opladen. Met onze bakfietsen rijden we naar het bos, één van de vele natuur-speeltuinen of de kinderboerderij. We zoeken graag de natuur op en brengen die mee naar binnen in onze gezellige locatie. We richten een sfeervolle jaartafel in en knutselen met natuurlijke materialen. We bieden zoveel mogelijk biologische- en suikervrije voeding. Vanuit onze achtergrond in de vrijeschoolpedagogiek volgen we de kinderen, aansluitend op hun vragen en behoeften. Onze kernwaarden zijn kleinschaligheid, een veilige sfeer en kinderen helpen hun lijf steeds meer eigen te maken. We genieten van samenzijn en de kinderen zien groeien! BSO de Levensboom is open van maandag tot en met donderdag tot 18.00 uur en op woensdagochtend vanaf 08.00 uur voor vierjarigen. Open tijdens studiedagen en (bijna alle) vakanties.



Ochtendgroep voor (dreigende) thuiszitters

Speciaal voor (dreigende) thuiszitters bieden wij op dinsdag- en donderdagochtend zeer kleinschalige opvang. Tijdens deze ochtenden draait het vooral om er met elkaar zijn. Geen verwachtingen, geen 'moeten', maar steeds meer tot

ontspanning komen in een rustige omgeving. Knutselen, kunstzinnig bezig zijn, naar het bos.. we richten ons op wat de kinderen vragen en nodig hebben. Kom bij interesse een kijkje nemen op onze groep, jullie zijn van harte welkom! Mail of bel: [opavontuur033@gmail.com](mailto:opavontuur033@gmail.com) of 06-51685613.

### Vrijland Amersfoort, dé buiten-bso!



Wij zijn Vrijland Amersfoort, een échte buitenschoolse opvang. Bij Vrijland speelt je kind 99% van de tijd buiten in de vrije natuur in en rondom Amersfoort. Na schooltijd stappen de kinderen in onze overdekte bakfiets zo de natuur in. Vanaf 8 jaar fietsen ze zelfstandig met ons mee. In de vrije natuur beleven de kinderen met elkaar de mooiste avonturen! Even geen muren om je heen.. Alleen maar rust en ruimte om te doen waar je zelf behoefte aan hebt. Na een middag buiten spelen, springen we weer in de bakfiets en brengen we je kind voor etenstijd thuis. Je kunt je kind ook ophalen bij de Aloysiuschool.

'Elke dag een feestje'

Vrijland is voor jongens en meisjes van 4 t/m 12 jaar. We laten ons leiden door de elementen van de natuur en het seizoen waarin we spelen. Vrij spelen staat bij Vrijland bovenaan! Bij warm weer zwemmen we in natuurwater, als we zin hebben trekken we zandverstuivingen over, klauteren we in bomen, poffen we kastanjes boven een vuurtje of bakken we ons eigen brood. We doen aan sport en spel, gaan creatief aan de slag of op onderzoek uit om te leren van de natuur. Gezellig picknicken doen we op een kleedje en voor de regen schuilen we onder een tarp. Bij langdurige zware regen, teveel kou of onweer schuilen we in de Aloysiuschool en vermaken we ons binnen. Daar hebben we het hele jaar de beschikking over meerdere klaslokalen, een gymzaal en een toneelzaal. Vrijland start in het schooljaar 2025-2026 met opvang voor kinderen van de Vrije School!

Nieuwsgierig geworden?

Kom een keer gezellig bij ons een kijkje nemen in het bos! Kijk voor meer informatie op [www.vrijlandamersfoort.nl](http://www.vrijlandamersfoort.nl) of mail naar [info@vrijlandamersfoort.nl](mailto:info@vrijlandamersfoort.nl). Bellen kan op 033 - 4840074.

### **BSO Partou**

Het is fijn dat kinderen na een drukke schooldag binnen een paar stappen op een veilige, vertrouwde plek zijn waar ze lekker kunnen ontspannen met sport, spel en creatieve activiteiten. De buitenschoolse opvang van Partou op de Ariaweg 115 sluit altijd aan op de schooltijden van de kinderen. In de schoolvakanties kunnen kinderen de hele dag komen.



Bent u nieuwsgierig naar de buitenschoolse opvang?

Neem dan contact met ons op, of vraag vrijblijvend een rondleiding aan. Dat kan via [ariaweg115bso@partou.nl](mailto:ariaweg115bso@partou.nl) of via de klantenservice op nummer 088 - 2357500.

Meer informatie: [www.partou.nl/ariaweg-bso](http://www.partou.nl/ariaweg-bso)



## **Bijlage: De achtergrond van het vrijeschoolonderwijs**

De vrijeschool werkt in haar onderwijs vanuit de achtergrond en uitgangspunten zoals die door Rudolf Steiner zijn neergelegd in de antroposofie. De eerste vrijeschool werd – als antwoord op een vraag aan hem vanuit het bedrijfsleven – opgericht in 1919 in Stuttgart, Duitsland. Ze was en is bedoeld als school voor alle gezindten, ongeacht achtergrond en oorsprong. Ze biedt aan kinderen van 4 tot ±18 jaar een ‘volledige’ schoolopleiding waarin op basis van het antroposofische mensbeeld de kinderen begeleid worden om zich te ontwikkelen tot vrije, zelfstandige en liefhebbende mensen.

### **Het antroposofische mensbeeld**

Het antroposofische mensbeeld gaat ervan uit dat ieder mens in de wereld komt met een eigen levensdoel. Om trouw te kunnen zijn aan dit doel en de richting van het eigen leven te kunnen volgen is het van belang dat zoveel mogelijk vaardigheden en talenten van een kind tot ontwikkeling worden gebracht. Uitgangspunt hierbij is dus dat een kind niet op aarde komt als een onbeschreven blad, maar met gegeven talenten en motieven, op basis waarvan het zich als mens kan ontwikkelen. Voor leerkrachten is de antroposofie een leidraad en inspiratiebron bij het vormgeven van het onderwijs. Zij hebben de vrijeschool Pabo gevolgd of na de reguliere Pabo een aanvullend scholingsprogramma gevolgd. De antroposofie is herkenbaar in het curriculum, de organisatie en vormgeving van de school, maar wordt niet als lesstof aan de kinderen aangeboden.

### **Ontwikkelingsfasen**

Uitgangspunt is dat de mens ontwikkelingsfasen doormaakt die te onderscheiden zijn in periodes van ongeveer zeven jaar. In de eerste zeven levensjaren staat de ontwikkeling van het lichamelijke het meest op de voorgrond. Het kind leeft sterk in en met de wereld om zich heen. Beleving en sfeer zijn daarom zeer belangrijk. Door veel spelen en bewegen, door liedjes, spelletjes en verhalen wordt het kind als het ware ‘baas in eigen lichaam’. Ook de cultuur waarin het kind opgroeit, vormt een belangrijke basis voor de verdere ontwikkeling.

Het meeleven met het dag-, week- en jaarritme en het meevoelen daarmee staat voorop in de peuter- en kleuterfase van het kind. In de tweede zevenjaarsperiode (de onderbouw van de vrijeschool) komt door het gevoel de beleving meer op de voorgrond. Het kind leert op school de wereld kennen door middel van de leerkracht. De omgeving wordt beleefd in zijn/haar gevoelens door ‘levende’ verhalen en beelden. De leerkracht tracht op deze wijze het kind enthousiast te maken en voor iets ‘warm’ te laten lopen. De aanleg om creatief, origineel en probleemoplossend te denken heeft wel haast ieder kind in zich. Dit te behouden, te behoeden en te verzorgen zien wij als een grote taak van opvoeders en leerkrachten.

### **De leerstof**

De vrijeschoolpedagogie gaat ervan uit, dat uiterlijke en innerlijke groei-processen volgens een vast ritme plaatsvinden (ontwikkelingsfasen) en telkens nieuwe belangstellingsgebieden bij de leerlingen oproepen. In samenhang met deze veranderende interesses wordt het onderwijs vormgegeven. Een jaarthema doordrenkt de leerstof van een klas, waardoor de verschillende vakken ook een onderlinge samenhang krijgen.

## **Colofon**

© Vrije School Amersfoort 2026

Tekst: Vrije School Amersfoort  
Fotografie: Mel Boas en Bente Joy Fotostyling, e.a.  
Ontwerp: Grafisch ontwerp PI&Q  
Opmaak: DoorKootDesign

## **Vrije School Amersfoort**

Roméostraat 74

3816 SE Amersfoort

Telefoon: 033 - 4727622

E-mail: [info@vrijeschoolamersfoort.nl](mailto:info@vrijeschoolamersfoort.nl)

Website: [www.vrijeschoolamersfoort.nl](http://www.vrijeschoolamersfoort.nl)